

Vlaams
Parlement

ingediend op **607** (2015-2016) – Nr. 1
6 januari 2016 (2015-2016)

Ontwerp van decreet

houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	23
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	33
Advies van de Raad van State	45
Ontwerp van decreet.....	57

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Het regeerakkoord 2014-2019 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan' van de Vlaamse Regering stelt een drastische vereenvoudiging van het doelgroepenbeleid voorop waarbij wordt gefocust op drie doelgroepen: de jongeren, de 55-plussers en de personen met een arbeidshandicap.

In haar conceptnota 'Naar een Vlaams doelgroepenbeleid' van 23 januari 2015 formuleert de Vlaamse Regering een aanzet voor de uitvoering van de principes van het nieuwe doelgroepenbeleid. Ze kiest hierbij voor het gebruik van de werkgeversbijdragevermindering als een financiële incentive voor de ondersteuning bij de aanwerving en de tewerkstelling van jonge en oudere werknemers. Voor de personen met een arbeidshandicap wordt de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) verder ingezet.

Met de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming kan de Vlaamse Regering sinds 1 juli 2014 verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid toekennen bij de aanwerving of tewerkstelling van werknemers met bepaalde kenmerken (leeftijd enzovoort).

Het huidige doelgroepenbeleid is vastgesteld bij de Programmawet (I) van 24 december 2002 en diverse koninklijke besluiten die hier uitvoering aan geven, de wetgeving rond de activering van werkloosheidsuitkeringen (besluitwet van 28 december 1944 betreffende maatschappelijke zekerheid der arbeiders en het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering) en het leefloon (wet van 26 mei 2002 op maatschappelijke integratie). Het huidige doelgroepenbeleid bestaat uit werkgeversbijdrageverminderingen voor jonge werknemers, oudere werknemers, langdurige werklozen en werknemers in herstructurerings. Deze werkgeversbijdrageverminderingen worden via de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) of Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (DIBISS) toegekend tijdens de DmfA-aangifte (Déclaration multifonctionnelle/multifunctionele Aangifte). Deze verminderingen kunnen onder bepaalde voorwaarden gecombineerd worden met de activering van de uitkering via de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) of de Programmatorische Overheidsdienst (POD) Maatschappelijke Integratie. Het gaat dan om de Activa voor langdurige werklozen, Activa Start voor schoolverlaters, Activa Handicap. In bepaalde gevallen worden deze maatregelen geïntegreerd in Vlaamse maatregelen zoals werkervaring voor langdurige werkzoekenden.

Het ontwerp van decreet stelt een drastisch vereenvoudigd Vlaams doelgroepenbeleid voorop, het ontwerp voorziet daartoe in:

- de opheffing van het werkervaringsprogramma (artikelen 2 en 3);
- nieuwe bepalingen op het vlak van doelgroepverminderingen voor jonge werknemers en ook oudere werknemers (artikelen 4 en 7);
- de opheffing van de doelgroepverminderingen voor de langdurige werkzoekenden (artikelen 5 en 6);
- de opheffing van de doelgroepverminderingen in het kader van de herstructurerings (artikelen 9 tot en met 11);
- tegemoetkomingen voor de personen met een arbeidshandicap (artikel 12 tot en met 15);
- de organisatie van een performant handhavings- en toezichtskader (artikel 16 tot en met 26);

- een machtiging aan de Vlaamse Regering om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van het Activaplan, het doorstromingsprogramma en de invoeginterim (artikelen 27 tot en met 29);
- machtiging aan de Vlaamse Regering om overgangsbepalingen te nemen die een coherente overgang van de wetgeving kunnen waarborgen (artikel 30).

2. Situering

Dit ontwerp van decreet geeft uitvoering aan het regeerakkoord 2014-2019 van de Vlaamse Regering inzake het doelgroepenbeleid. Het regeerakkoord stelt ter zake: "(...) We investeren in het invullen van jobs via een Vlaams doelgroepenbeleid. Aangezien we uitgaan van een federale structurele lineaire loonkostenverlaging stimuleren we het aanwerven en aan het werk houden van bepaalde doelgroepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Om de efficiëntie en effectiviteit van ons doelgroepenbeleid te verhogen, voeren we een drastische vereenvoudiging door. We beperken het aantal maatregelen tot drie doelgroepen, met name jongeren, 55-plussers en personen met een arbeidshandicap. Zo creëren we extra ruimte om de loonkosten van deze doelgroepen te verlagen en hen zo meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt. We concretiseren deze hervorming na overleg met de sociale partners. (...)".

Ter uitvoering van het doelgroepenbeleid legde de Vlaamse Regering op 12 december 2014 een aantal globale principes vast:

- 1° transparantie, eenvoud en eenduidigheid van de doelgroepmaatregelen;
- 2° rechtszekerheid voor de werkgever én de werknemer;
- 3° activerend in functie van groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- 4° inbedding van het doelgroepenbeleid in het Departement Werk en Sociale Economie. Indien er een uitspraak nodig is over de afstand tot de arbeidsmarkt, zal de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) deze afstand bepalen;
- 5° behoud van het toepassingsgebied van de bestaande doelgroepmaatregel, bij nieuwe doelgroepmaatregel komen alle werkgevers in aanmerking;
- 6° cumul van maatregelen;
- 7° systematische evaluatie van de maatregelen in het kader van efficiëntie en effectiviteit;
- 8° maatregelen ter ondersteuning van de werkgever én maatregelen ter versterking van de werknemer in zijn loopbaan.

Op 23 januari 2015 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota 'Naar een Vlaams doelgroepenbeleid'. Die nota ging verder in op de eerder overeengekomen principes over het doelgroepenbeleid (supra) en werkte een voorstel uit voor de doelgroepvermindering voor jongere en oudere werknemers. De conceptnota bouwde verder op het akkoord over de principes van het doelgroepenbeleid dat de sociale partners op 21 januari 2015 bereikten.

In het akkoord van de sociale partners van 21 oktober 2015 met het oog op het afsluiten van een banenpact waren de sociale partners akkoord om leeftijd, scholingsniveau en loon als criteria voor het doelgroepenbeleid te hanteren. Ze vragen om een verdere betrokkenheid bij de uitwerking van het doelgroepkorting. In de aanloop naar de opmaak van dit ontwerp van decreet heeft er meermaals overleg plaatsgevonden met de Vlaamse sociale partners.

2.1. Bevoegdheidsoverdracht naar aanleiding van de zesde staatshervorming

Het Vlaamse Gewest is met de inwerkingtreding van de zesde staatshervorming per 1 juli 2014 bevoegd voor de organisatie van een eigen doelgroepenbeleid, en dit op vlak van de regelgeving, de financiering en de uitvoering, met inbegrip van de controle.

Het doelgroepenbeleid wordt in artikel 22, 7°, van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, als volgt gedefinieerd:

- a) de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid die vastgesteld worden in functie van de eigen kenmerken van de werknemers;
- b) de activering van de uitkeringen toegekend door de werkloosheidsverzekering of van de financiële maatschappelijke bijstand, in geval van werkhervatting, met het behoud van een uitkering die door de werkgever in mindering wordt gebracht van het loon;
- c) de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die het werk hervatten of die een beroepsopleiding hebben gevolgd; en
- d) de toekenning van premies aan de werkgevers en de leerlingen in het kader van stelsels van alternerend leren.

De memorie van toelichting bij de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI) stelt dat de gewesten "het overgehevelde budget (met inbegrip van de eventuele overschotten) naar goeddunken [kunnen] gebruiken voor verschillende vormen van arbeidsmarktbegeleiding in de brede zin (maatregelen inzake loonkosten, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, tewerkstellingsprogramma's enzovoort).".

De BWHI stelt ook dat wanneer de gewesten gebruikmaken van de instrumenten vermeld onder a) en b), de federale instellingen bevoegd voor de socialezekerheidsbijdragen, de werkloosheidsuitkeringen of bevoegd voor financiële maatschappelijke bijstand, de enige administratieve en technische operatoren blijven.

3. Inhoud

3.1. Vlaams doelgroepenbeleid

Vlaanderen formuleert de ambitie om in 2020 een globale werkzaamheidsgraad van 76% (20-64-jarigen) te realiseren. Daartoe zetten we diverse instrumenten in op het vlak van activering van werkzoekenden, competentieversterking van werkzoekenden en werknemers, en het langer aan het werk houden van werknemers. Anno 2014 bedraagt de globale werkzaamheidsgraad 71,9%. Voor specifieke groepen zoals 55-plussers, personen met een arbeidshandicap, vrouwen en personen met een niet-EU-nationaliteit worden specifieke doelstellingen op vlak van de werkzaamheidsgraad geformuleerd.

Het Vlaamse doelgroepenbeleid heeft tot doel het aanwerven en het aan het werk houden van bepaalde doelgroepen van werknemers met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering stelt drie doelgroepen voorop: jonge werknemers, 55-plussers en personen met een arbeidshandicap.

Voor jonge en oudere werknemers wordt gebruikgemaakt van het systeem van de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid. Voor personen met een arbeidshandicap wordt de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) verder ingezet.

Het ontwerp van decreet formuleert onder meer wijzigingen aan het bestaande regelgevend kader voor het doelgroepenbeleid, als bepaald in de (federale) Programmawet (I) van 24 december 2002.

De nadere uitvoering van dit ontwerp van decreet gebeurt door middel van een uitvoeringsbesluit dat op zijn beurt wijzigingen zal doorvoeren aan de achterliggende federale koninklijke besluiten. Ook voorzien we in een wijziging aan het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap (VOP) om verder uitvoering te kunnen geven aan het regeerakkoord en de conceptnota 'Naar een Vlaams doelgroepenbeleid'.

We voorzien een goede opvolging en monitoring van het doelgroepenbeleid, zodat daadkrachtig ingespeeld kan worden op budgettaire en arbeidsmarktontwikkelingen.

3.1.1. Jonge werknemers

Vlaanderen kent in 2014 een globale werkzaamheidsgraad van 27% bij 15-24-jarigen. De leerplicht tot 18 jaar vertekent deze resultaten. Zo bedraagt de werkzaamheidsgraad bij schoolverlaters, dit zijn jongeren die een jaar eerder nog onderwijs liepen, 62,7%. De Vlaamse jeugdwerkloosheid bedraagt 16,1% anno 2014, een relatief laag percentage in Europees perspectief maar beduidend hoger dan de globale werkloosheidsgraad van 5,1%.

Bij de laag- en middengeschoolde werkzoekenden zien we een lagere kans op uitstroom dan bij de hooggeschoolde jongeren en bovendien worden zij ook vaker werkzoekend. Via het activeringsbeleid van de VDAB en haar partners zetten we in op bemiddeling, begeleiding en competentieversterking. De doelgroepvermindering voor jonge werkzoekenden biedt een financiële incentive voor werkgevers bij de aanwerving van laag- en middengeschoolde jongeren.

Het huidige federale beleid beperkt de doelgroepverminderingen voor jongeren tot de laaggeschoolden (en een kleine groep van langdurig werkloze middengeschoolden), en houdt een relatief hoge loongrens aan. Het ontwerp van decreet breidt het scholingscriterium uit naar alle laag- en middengeschoolden, en stelt een door de Vlaamse Regering te bepalen loongrens voorop.

Het nieuwe Doelgroeppendecreet voorziet dat de werkgevers gebruik kunnen maken van een vermindering van de werkgeversbijdragen bij de aanwerving van laag- of middengeschoolde jonge werknemers die aan welbepaalde, door de Vlaamse Regering vast te stellen, loongrenzen voldoen. Het decreet machtigt de Vlaamse Regering om de forfaitaire bedragen te bepalen zodat de Vlaamse Regering vlot kan inspelen op evoluties van de arbeidsmarkt, zoals een verhoging van het scholingsniveau of de werkzaamheidsgraad van jongeren. Verder wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om te bepalen wanneer de loongrens wordt toegepast (zie verder).

In het huidige beleid kunnen werkgevers van een doelgroepvermindering genieten tot het kalenderjaar waarin de jongere 18 jaar is, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen de deeltijds lerenden of het hebben van een arbeidsovereenkomst. Pas vanaf het kalenderjaar dat de jongere 19 jaar wordt, begint de termijn voor de doelgroepvermindering te lopen.

Het nieuwe doelgroepenbeleid schrapt die leeftijdsgrens van 18 jaar. Tijdens de periode van deeltijds leren en werken geniet de werkgever een doelgroepvermindering voor de leerling, zonder dat die periode als leerling in rekening wordt genomen voor de doelgroepvermindering als jonge werknemer. Dit betekent dat

bij een aanwerving na de periode van leren en werken bij eenzelfde werkgever die werkgever nog steeds beroep kan doen op de doelgroepvermindering voor jonge werknemers.

3.1.2. Oudere werknemers

Voor de 55-plussers heeft Vlaanderen tegen 2020 het streefdoel van een 50% werkzaamheidsgraad vooropgesteld. Anno 2014 bedraagt die 44,3%. Het verhogen van de werkzaamheidsgraad is enerzijds een kwestie van oudere werknemers langer aan het werk houden (retentie) en anderzijds het bevorderen van de aanwervingskansen van oudere niet-werkende werkzoekenden. De financiële incentive door middel van een werkgeversbijdragevermindering is naast andere maatregelen, zoals activering van oudere werkzoekenden en het inzetten op de werkbaarheid van werknemers, een belangrijke maatregel om de werkzaamheidsgraad van die leeftijdsgroep te verhogen.

Momenteel worden de doelgroepverminderingen voor oudere werknemers via de RSZ toegekend op basis van de leeftijd van de werknemer. Enkel werkgevers die werknemers van RSZ-categorie 1 (=privésector) tewerkstellen komen in aanmerking. Dit betekent dat werkgevers uit de non-profitsector (categorie 2) en de beschutte werkplaatsen (categorie 3) niet in aanmerking komen voor deze doelgroepvermindering. Die werkgevers kunnen gebruikmaken van een specifieke structurele vermindering en de sociale Maribel.

Het voorliggend ontwerp van decreet wijzigt de huidige doelgroepvermindering voor oudere werknemers op een aantal vlakken. Zo wordt de leeftijd, conform het Vlaams regeerakkoord, opgetrokken tot 55 jaar. Het toepassingsgebied van de werkgevers blijft voor het overige integraal ongewijzigd.

Bij de oudere werknemers zal bij het toekennen van de doelgroepvermindering een onderscheid gemaakt kunnen worden tussen de zittende werknemers en aanwervingen van de niet-werkende werkzoekenden. De bedoeling is om de aanwerving van niet-werkende werkzoekende 55-plussers te stimuleren. Uit gegevens van de VDAB blijkt dat de uitstroom naar werk van niet-werkende werkzoekenden ouder dan 55 jaar lager is dan de uitstroom bij jongere leeftijdsgroepen. Bij de inwerkingtreding van die specifieke doelgroepvermindering zal de regelgeving inzake de tewerkstellingspremie 50+ (besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 2006 tot invoering van de tewerkstellingspremie) worden opgeheven aangezien beide maatregelen dezelfde finaliteit nastreven, namelijk het verhogen van de tewerkstellingskansen van oudere werkzoekenden.

Het ontwerp van decreet machtigt de Vlaamse Regering om de hoogte en duurtijd van de doelgroepverminderingen vast te stellen, zodat flexibel kan worden ingespeeld op evoluties van de arbeidsmarkt.

3.1.3. Personen met een arbeidshandicap

Vlaanderen formuleert als ambitie een werkzaamheidsgraad van 43% tegen 2020 voor de personen met een arbeidshandicap. In 2014 bedraagt die werkzaamheidsgraad 42,7%.

Om de personen met een arbeidshandicap aan het werk te houden en hun aanwerving te bevorderen, zal de Vlaamse ondersteuningspremie (besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap), ook wel VOP genoemd, verder ingezet worden.

Thans wordt deze tegemoetkoming aan personen met een arbeidshandicap integraal beheerd door de VDAB, op grond van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 (artikel 5, 5°) en het uitvoeringsbesluit van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

Per 1 juli 2016 zal het beheer van de VOP worden toevertrouwd aan het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) en zal de rol van de VDAB zich toespitsen op de attestering van de personen met een arbeidshandicap en het evalueren van het rendementsverlies bij de verlenging of verhoging van de ondersteuning. In het ontwerp wordt voorzien in een nieuwe decretale onderbouw voor de VOP.

De VOP compenseert het rendementsverlies van de aanwerving of tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap gedurende een periode van vijf jaar (die verlengbaar is na evaluatie door de VDAB) en dit zowel voor werknemers als voor zelfstandigen. De VOP wordt volgens de huidige modaliteiten verder gezet en de Vlaamse Regering zal in het kader van de doorstroom uit de sociale economie in een uitbreiding van de doelgroep voorzien. Verder worden een aantal procedurele aanpassingen voorzien gezien het beheer vanaf 1 juli 2016 door het Departement WSE wordt opgenomen. Dit betekent dat we een wijziging aan het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap voorzien.

3.1.4. Overige maatregelen

Het federale doelgroepenbeleid voorzag in financiële incentives voor de aanwerving en tewerkstelling van verschillende doelgroepen, namelijk jongeren, oudere werknemers, langdurig werkzoekenden en werknemers getroffen door herstructurering. De incentives kunnen de vorm van een vermindering van de werkgeversbijdragen op de sociale zekerheid of een activering van de uitkering hebben. In bepaalde gevallen gaat het om een combinatie van een werkgeversbijdragevermindering en een geactiveerde uitkering. Er is momenteel een overlap tussen de doelgroepen en een gebrek aan transparantie voor werkgevers en werknemers. Bovendien is er een administratieve belasting.

Het ontwerp van decreet voorziet in een drastische vereenvoudiging van de doelgroepmaatregelen, en noodzaakt de Vlaamse Regering om tijdig te voorzien in de nodige overgangsmaatregelen voor werkgevers en werknemers (rechtszekerheid en vertrouwensbeginsel). Zo kunnen rechten op financiële incentives die toegekend werden voor de inwerkingtreding van dit decreet gedurende een bepaalde periode gevrijwaard worden. De instroom van nieuwe begunstigden zal kunnen stopgezet worden vanaf de datum van de inwerkingtreding van het decreet. Dit betekent dat de maatregelen voor sommige doelgroepen op termijn uitdoven of geheroriënteerd worden naar andere maatregelen.

3.2. Federale instellingen als operator

Ter regeling van de bevoegdheidsoverdracht op het vlak van doelgroepenbeleid werd met de federale operatoren (RSZ, DIBISS, RVA en POD Maatschappelijke Integratie) een samenwerkingsprotocol afgesloten. Hierbij werden onder andere afspraken gemaakt rond betrokkenheid van de federale instelling bij de wijziging van de regelgeving en de doorlooptijd nodig om eventuele aanpassingen aan het systeem door te voeren. Zo vragen de RSZ en DIBISS zes maanden tijd na de formele beslissing van totstandkoming van nieuwe regelgeving om die te kunnen operationaliseren binnen hun IT-systeem, en ook om te kunnen communiceren naar de klanten (werkgevers en sociale secretariaten), behoudens specifieke aanpassingen die extra IT-aanpassingen vragen.

Met de keuze voor het gebruik van de werkgeversbijdrageverminderingen voor jonge en oudere werknemers gaat het systeem van de multifunctionele aangifte (DmfA), die werkgevers of hun sociaal secretariaat op kwartaalbasis moeten uitvoeren, gepaard. De werkgeversbijdragevermindering wordt onmiddellijk tijdens de aangifte verrekend. Werkgevers en hun sociale secretariaten zijn vertrouwd met de verplichte aangifte op kwartaalbasis en het systeem van de doelgroepverminderingen.

– Vestigingscriteria

Bij aanvraag van een doelgroepvermindering voor een werknemer controleren de RSZ en DIBISS via de multifunctionele aangifte of de werkgever de vestigingseenheid van de betrokken werknemer heeft vermeld. Die vestigingseenheid vormt de basis voor de gewestelijke bevoegdheidsverdeling.

De werkgevers en hun sociale secretariaten werden vanaf de aangiftes voor 2014 ter voorbereiding van de zesde staatshervorming op dit vlak gesensibiliseerd. Bij de aangiftes van het derde kwartaal 2014 worden de aangiftes die een doelgroepvermindering aanvragen geweigerd indien ze de vestigingseenheid niet vermelden.

De doelgroepvermindering wordt berekend op basis van de tewerkstelling van de werknemer (artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003). Dit betekent dat wanneer een werknemer bij eenzelfde werkgever van vestiging verandert, dit niet beschouwd kan worden als een nieuwe aanwerving die recht kan geven op een nieuwe periode van de doelgroepvermindering. Bovendien, wanneer die vestiging in casu in een ander gewest gelegen is, zal de persoon enkel in aanmerking komen voor een doelgroepvermindering, voor zover die in dat betrokken gewest wordt georganiseerd.

De Vlaamse doelgroepvermindering zal voor die periode van tewerkstelling in een ander gewest worden stopgezet. De initieel toegekende periode wordt niet opgeschort maar wanneer de persoon binnen deze periode nadien terug in een Vlaamse vestiging bij dezelfde werkgever wordt tewerkgesteld kan de periode van toekenning van de doelgroepvermindering voortgezet worden.

– Cumulregels

De memorie van toelichting bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 bepaalt dat de federale overheid en de gewesten elk wat hen betreft bevoegd zijn om de regels inzake cumulatie vast te leggen voor de verminderingen van socialezekerheidsbijdragen die tot hun bevoegdheden behoren. Zij dienen hierbij evenwel rekening te houden met de actueel geldende principes:

- Een vermindering of de cumulatie van meerdere verminderingen kan nooit hoger zijn dan de socialezekerheidsbijdrage;
- de structurele vermindering en de sociale Maribel dienen voor de gewestelijke doelgroepvermindering en de sectorale vermindering in mindering te worden gebracht van de socialezekerheidsbijdrage;
- de doelgroepvermindering en sectorale vermindering worden vervolgens in mindering gebracht waarbij de som van de twee verminderingen niet meer mag bedragen dan de socialezekerheidsbijdrage.” (zie memorie p. 122 e.v).

Die principes zijn ingeschreven in de Programmawet van 24 december 2002. Zo bepaalt artikel 325 dat de werkgever naast de structurele vermindering en de sociale Maribel enkel gebruik kan maken van een bijkomende vermindering van de werkgeversbijdragen, zijnde een doelgroepvermindering of een sectorale vermindering. De werkgever kan voor elk kwartaal de voor hem meest gunstige keuze maken, zolang hij aan de voorwaarden voldoet. Dit betekent dat de werkgever

voor eenzelfde werknemer via het oude systeem bijvoorbeeld kan kiezen voor een doelgroepvermindering als oudere werknemer en een doelgroepvermindering voor werknemers getroffen door herstructurering. Het ontwerp van decreet vereenvoudigt het doelgroepenbeleid door de duidelijke keuze voor twee niet-overlappende doelgroepen, de jonge en oudere werknemers.

– Rekenregels

De keuze voor de multifunctionele aangifte gaat gepaard met een aantal rekenregels. Als het Vlaamse Gewest zou overwegen om van bepaalde van deze rekenregels af te wijken (bijvoorbeeld de looncomponenten), zou dit de eenvoud en transparantie van het doelgroepenbeleid niet ten goede komen. Werkgevers en sociale secretariaten zijn vertrouwd met de huidige rekenregels en kunnen, omdat deze op dezelfde manier berekend worden, de voordelen van een federale vermindering van de werkgeversbijdragen en een Vlaamse doelgroepvermindering tegen elkaar afwegen.

De multifunctionele aangifte gebeurt op kwartaalbasis. De implementatie van nieuw beleid of wijzigingen kan dan ook enkel bij de start van een nieuw kwartaal. Aangezien de doelgroepverminderingen ook op kwartaalbasis worden toegekend, moeten we hier rekening mee houden bij de uitwerking van de criteria. De loongrenzen die de Vlaamse Regering voor jonge en oudere werknemers zal hanteren moeten dan ook als refertekwartaallonen worden uitgedrukt.

Voor de berekening van de verschuldigde bijdragen aan de sociale zekerheid hanteert de multifunctionele aangifte een specifieke samenstelling van het loon, waarbij rekening wordt gehouden met onder andere de verschillende looncomponenten die gebonden zijn met prestaties (bijvoorbeeld premie voor nachtwerk, premie voor ploegwerk, loon voor de overuren enzovoort) en andere looncomponenten zoals de eindejaarspremies.

De forfaitaire bedragen worden toegekend bij een volledig kwartaal met voltijdse prestaties. Voor een werknemer die niet het volledige kwartaal of niet met voltijdse prestaties tewerkgesteld wordt, bevat het stelsel een aantal correctiefactoren waardoor de doelgroepvermindering van een deeltijdse werknemer niet proportioneel vermindert of vermeerdert met zijn prestaties.

Zoals eerder aangehaald, wordt de doelgroepvermindering pas berekend na de toepassing van de structurele vermindering. Beslissingen van de Federale Regering om de structurele vermindering te versterken, zoals voorzien in het competitiviteitspact, betekenen een algemene loonkostenverlaging voor alle werknemers en hebben een budgettaire impact op de Vlaamse doelgroepverminderingen. Ook wijzigingen aan de federale doelgroep- of sectorale verminderingen kunnen de keuze van werkgevers beïnvloeden, aangezien bovenop de structurele vermindering de werkgever één andere vermindering van de werkgeversbijdragen (doelgroep- of sectorale verminderingen) kan kiezen.

– Informatie-uitwisseling

De werkgeversbijdrageverminderingen worden verwerkt tijdens het proces van de multifunctionele aangifte. De RSZ en de DIBISS vragen dat alle gegevens die geen deel uitmaken van de multifunctionele aangifte, zoals scholingsgegevens, hen elektronisch ter beschikking worden gesteld. Zowel voor de doelgroepvermindering voor jonge werknemers als de doelgroepvermindering voor oudere werknemers zal de VDAB instaan voor de afbakening van de potentiële doelgroep en zal die gegevens bezorgen via het netwerk van de sociale zekerheid aan de RSZ en DIBISS, conform de privacywetgeving.

Die rol van de VDAB als authentieke bron voor de afbakening van de doelgroepen voor de verminderingen voor jonge werknemers en aanwerving van oudere niet-werkende werkzoekenden houdt niet enkel voor de federale instellingen een aantal verplichtingen in, maar ook voor de werkgevers en werkzoekenden heeft dit tot gevolg dat de VDAB het aanspreekpunt is om de potentiële rechten op een doelgroepvermindering te kennen.

Jonge werknemers

Van de jongere werknemer wordt gevraagd om bij de VDAB een elektronisch dossier aan te maken. Voor een schoolverlater in beroepsinschakelingstijd en een uitkeringsgerechtigde werkloze (inschakelings- of werkloosheidsuitkering) is de inschrijving bij de VDAB verplicht voor jongeren die in Vlaanderen wonen. Ook andere jonge werkzoekenden, zoals jongeren uit de andere gewesten, kunnen zich als werkzoekende inschrijven om een beroep te doen op de dienstverlening van de VDAB.

Oudere werknemers

De leeftijd van de oudere werknemers zal het forfaitaire bedrag van de doelgroepvermindering voor zittende werknemers bepalen, zoals dit nu ook het geval is.

Voor de verhoogde doelgroepvermindering bij de aanwerving van niet-werkende werkzoekenden staat de VDAB in voor de bepaling van het recht op de vermindering. De VDAB bezorgt deze gegevens via de nieuw te ontwikkelen gegevensstroom aan de RSZ, zodat werkgevers tijdens de aangifte gebruik kunnen maken van de verhoogde vermindering. Ook voor deze verhoogde vermindering wordt de VDAB de authentieke bron voor het potentiële recht op de doelgroepvermindering. Doorheen de aangifte controleren RSZ en DIBISS de andere voorwaarden van de toekenning, zoals de vestiging en het loonplafond.

3.3. Toezicht en handhaving

De regionalisering van het doelgroepenbeleid, evenals de wettelijke verankering van de federale instellingen als operator, noodzaken de gewesten en de federale overheid om meer of nauwer samen te werken. Dit is ook het geval op het vlak van toezicht en handhaving.

Hierop anticiperend werden binnen de schoot van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en in overleg met de SIOD (Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst) gesprekken opgestart tussen de federale en regionale sociale inspectiediensten.

In het voorliggende ontwerp van decreet wordt een wettelijke basis gecreëerd zodat de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie kan optreden voor de bevoegdheden die in kader van het doelgroepenbeleid met de zesde staatshervorming werden overgedragen (zie memorie van toelichting bij bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming van 6 januari 2014, p. 116 e.v.). We voorzien dit zowel in de toepasselijke federale wetten (artikel 12 tot en met 19 en 21 van het ontwerp) als in het Vlaamse Inspectiedecreet (artikel 20 ontwerp). We volgen hierbij de bepalingen die in de bijzondere wet van 6 januari 2014 onder doelgroepenbeleid werden geplaatst, met uitzondering van de materies die al opgenomen werden in het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie alsook de federale programma's inzake de sociale economie.

Gezien de specifieke situatie van het doelgroepenbeleid is het de bedoeling om – met respect van ieders bevoegdheden – de werking en het beleid van de federale en regionale sociale inspectiediensten op het terrein inzake doelgroepenbeleid (meer) op mekaar af te stemmen, en zo mogelijk een samenwerkingsprotocol af te sluiten.

4. Advies van de Raad van State en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

4.1. Advies van de SERV

Bij brief van 10 augustus 2015 formuleerde de SERV geen gemeenschappelijk advies, maar werd verwezen naar een nader overleg in het najaar.

Dat overleg heeft inmiddels geresulteerd in een akkoord tussen de sociale partners van 21 oktober 2015 met het oog op afsluiten van een banenpact. De sociale partners herhalen de vraag om de huidige middelen zoals die vandaag ingezet worden voor loonkostenverlaging voor doelgroepen en om de voorziene middelen van het competitiviteitspact in de toekomst ook voor deze doelstelling te benutten. Ze benadrukken het belang van een eenvoudig en transparant systeem van doelgroepenkorting. Ze vragen dat een doelgroepvermindering wordt toegekend aan laag- en middengeschoolde jongeren en dat de loongrens die hierbij gehanteerd wordt voldoende hoog is. Voor laaggeschoolde jongeren wensen ze een bijkomende korting.

De sociale partners wensen de criteria voor de toekenning van de doelgroepvermindering (leeftijd, scholingsniveau en loongrens) als instapvoorwaarden te hanteren. De sociale partners vragen om de duurzaamheid van de tewerkstelling van oudere werkgevers met een doelgroepvermindering te monitoren.

De sociale partners wensen voldoende betrokkenheid bij de opmaak van de wetgeving. In de aanloop naar de opmaak van dit ontwerp van decreet heeft er meermaals overleg plaatsgevonden met de Vlaamse sociale partners.

De sociale partners beschouwen de toekomstige uitvoeringsbesluiten bij het Doelgroeppendecreet van strategisch belang, en verzoeken de Vlaamse Regering om bij de redactie ervan het advies van de SERV in te winnen.

Het akkoord van de Vlaamse sociale partners van 21 oktober 2015 beoogt geen aanpassing van het ontwerp van decreet behoudens het moment van toepassing van de loongrens bij de doelgroepvermindering bij jonge werknemers. De sociale partners zijn er voorstander om de loongrens als instapvoorwaarde, en dus enkel in het kwartaal van de aanwerving, te hanteren. Om deze redenen wordt artikel 7 van het ontwerp van decreet aangepast. In artikel 7 wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om het tijdstip van het toepassen van de loongrens bij de doelgroepvermindering voor jonge werknemers nader te bepalen in het uitvoeringsbesluit. In het huidige federale beleid wordt elk kwartaal de loongrens toegepast op de refertekwartaallonen. Op deze manier worden de doelgroepvermindering voor jonge werknemers ingezet voor werknemers onder een bepaald loon.

4.2. Advies van de Raad van State

Het advies 58.102/1 van de Raad van State van 2 oktober 2015 formuleert opmerkingen die in voorkomend geval leiden tot een aanpassing van de ontwerptekst:

– artikel 3

Het artikel 3 voorziet in de opheffing van het artikel 13 van het decreet van 17 maart 1998 houdende diverse beleidsbepalingen. Dit artikel kan volgens de Raad in het ontwerp worden opgenomen aangezien het artikel 13 ingevolge de zesde staatshervorming een overbodige bepaling is geworden. Om volkomen uitwerking te hebben zal de Vlaamse Regering het samenwerkingsakkoord van 4 maart 1997 ten aanzien van de betrokken gewesten bijkomend moeten opzeggen. De Vlaamse Regering zal daartoe een initiatief nemen.

– artikel 4

De Raad stelt vast dat de machtiging voorzien in artikel 339 van de Programmawet van 24 december 2002 essentiële aspecten betreft die nader moeten worden afgebakend.

De Vlaamse Regering stelt vast dat de ontwerpmachtiging, vastgesteld in het artikel 4 van het ontwerp, op het vlak van inhoud en draagwijdte integraal overeenstemt met de (huidige) federale delegatiebepaling. Het betreft eenzelfde delegatie tot vaststelling van de loongrens, het bedrag en de periode van toekenning van de doelgroepvermindering in uitvoeringsbesluiten. De Vlaamse Regering wenst eenzelfde delegatiemethodiek te hanteren voor de vaststelling van de (Vlaamse) uitvoeringsbesluiten, een keuze welke ook wordt ingegeven om snel te kunnen inspelen op een veranderende socio-economische context.

– artikel 5, 7, 10, 16 (artikel 13 voorontwerp), 24 (artikel 20 voorontwerp)

De wetgevingstechnische aanbevelingen van de Raad worden allen overgenomen in het ontwerp.

– artikel 17 (artikel 14 voorontwerp)

Ingevolge de opmerking van de Raad dat de gewesten sinds de zesde staatshervorming ook bevoegd zijn geworden voor de verminderingen van de werknemersbijdragen voor de sociale zekerheid wordt in artikel 12ter van de besluitwet van 7 februari 1945 (artikel 14 van het ontwerp) de zinsnede "en de verminderingen van de werknemersbijdragen voor de sector van de koopvaardij" toegevoegd.

– artikel 20 (artikel 16 voorontwerp) en artikel 25, punt 51° (artikel 21, punt 50°)

Ingevolge de opmerking van de Raad van State wordt de draagwijdte van de bepaling in artikel 20 (artikel 16 voorontwerp) en artikel 25, 51° (artikel 21, 50°), verijnd tot de aangelegenheden waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is, namelijk de startbaanovereenkomsten in het kader van globale projecten, met uitzondering van de globale projecten met tewerkstelling binnen federale instellingen.

– artikel 23 en 24 voorontwerp

De Vlaamse Regering volgt het standpunt van de Raad Van State wat betreft de vaststelling van bevoegdheid van de arbeidsrechtbank (artikel 23) en verjaring (artikel 24). De bepalingen worden geschrapt.

- artikel 29 (artikel 25 voorontwerp) en artikel 31 (artikel 27 voorontwerp)

De Vlaamse Regering neemt akte van de opmerkingen van de Raad van State, maar opteert om de verleende machtigingen te behouden, vermits zij toelaten om flexibel en gericht maatregelen te kunnen nemen in functie van de behoeften van de arbeidsmarkt.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Overeenkomstig de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 is het doelgroepenbeleid een gewestbevoegdheid (artikel 6, §1, IX, 7°, BWHI).

Artikel 2 en 3

Artikel 11 en 13 van het decreet van 17 maart 1998 houdende diverse beleidsbepalingen omvatten de rechtsgrond voor het werkervaringsprogramma (uitgevoerd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 betreffende werkervaring) en worden opgeheven.

De toeleiding van langdurige werkzoekenden naar deze begeleiding werd op 31 maart 2015 door de Vlaamse Regering stopgezet. De begeleidingstrajecten en de erkenning van de projecten liepen af op 30 september 2015.

Artikel 4

Dit artikel vervangt het artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002.

De decreetgever machtigt de Vlaamse Regering om overeenkomstig de voorwaarden die zij bepaalt een doelgroepvermindering toe te kennen aan werkgevers die oudere werknemers tewerkstellen, waarbij de tewerkstelling minimaal aan de volgende decretale voorwaarden moet voldoen:

- 1° de oudere werknemer behoort tot categorie 1 van werknemers, vermeld in artikel 330 van de Programmawet. Het toepassingsgebied voor de doelgroepvermindering van oudere werknemers blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige regeling;
- 2° de oudere werknemer heeft op de laatste dag van het kwartaal minimaal de leeftijd van 55 jaar bereikt. Deze bepaling trekt de minimale leeftijd voor de doelgroepvermindering op naar 55 jaar (voorheen 54 jaar);
- 3° er wordt voorzien in een delegatiebevoegdheid naar de Vlaamse Regering ter bepaling van de maximale loongrens waaraan het refertekwartiaalloon moet voldoen. Op deze manier kan de Vlaamse Regering rekening houden met de evolutie van de lonen (onder andere indexering, collectieve akkoorden enzovoort).

De Vlaamse Regering zal het forfaitaire bedrag en de periode van toekenning van de doelgroepvermindering volgens de leeftijd van de oudere werknemer bepalen. De Vlaamse Regering zal hierbij een onderscheid maken tussen zittende werknemers en de nieuwe aanwervingen van niet-werkende werkzoekenden.

Artikelen 5 en 6

De artikelen 340, 341, 341bis en 347 van de Programmawet vormen binnen de doelgroepverminderingen de onderafdeling langdurige werkzoekenden.

Die artikelen vormen de basis voor de verminderingen die toegekend worden in kader van Activa, Doorstromingsprogramma (DSP) en sociale inschakelings-economie (SINE). Het ontwerp van decreet heft de doelgroepmaatregelen op die zijn gericht op de langdurige werkzoekenden. Evenwel zal de Vlaamse Regering moeten voorzien in nodige overgangsmaatregelen met het oog op het behoud van rechtszekerheid voor werkgevers en werknemers. De Vlaamse Regering zal de instroom van nieuwe begunstigden kunnen stopzetten bij de datum van de inwerkingtreding van het decreet.

De hervorming van de SINE-maatregel wordt niet in dit ontwerp van decreet geregeld. Daarom zal deze rechtsgrond pas opgeheven worden na inwerkingtreding van het nieuwe SINE-kader.

Artikel 27 van het ontwerp (zie verder) machtigt de Vlaamse Regering om de nodige maatregelen te nemen om het Activaplan (verminderingen en geactiveerde uitkeringen) op te heffen. Artikel 28 (zie verder) machtigt de Vlaamse Regering om het doorstromingsprogramma op te heffen.

Artikel 7

Dit artikel wijzigt paragrafen 2 en 3 van het artikel 346 van de Programmawet.

De Vlaamse Regering kan een doelgroepvermindering toekennen aan werkgevers die jonge werknemers tewerkstellen, op voorwaarde dat die jonge werknemer op het moment van de indienstname laag- of middengeschoold is, jonger dan 25 jaar is, niet meer leerplichtig is en binnen het kwartaal na datum van aanwerving geen diploma of graad behaalt die valt buiten het toepassingsgebied. Wanneer de jonge werknemer in de loop van de tewerkstelling een hoger diploma zou behalen, behoudt de werkgever het recht op de doelgroepvermindering voor de resterende looptijd.

De jonge werknemer moet hierbij een kwartaalloon genieten dat lager is dan het refertekwartaalloon dat door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Zoals bij de doelgroepvermindering voor oudere werknemers wordt in een delegatiebevoegdheid naar de Vlaamse Regering voorzien, zodat ingespeeld kan worden op de evolutie van de lonen, de evoluties op de arbeidsmarkt en de afstand tot de arbeidsmarkt. Bovendien bepaalt de Vlaamse Regering het moment waarop deze loongrens wordt gehanteerd, zijnde elk kwartaal zoals bij de huidige verminderingen of op het moment van de aanwerving.

De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitair bedrag van de doelgroepvermindering.

De VDAB staat in voor het beheer van de scholingsgegevens van jonge werknemers. Voor een schoolverlater in beroepsinschakelingstijd en een uitkeringsgerechtigde werkloze (inschakelings- of werkloosheidsuitkering) is de inschrijving bij de VDAB verplicht voor jongeren die in Vlaanderen wonen. Ook andere jonge werkzoekenden, zoals jongeren uit de andere gewesten, kunnen zich als werkzoekende inschrijven om een beroep te doen op de dienstverlening van de VDAB.

De jonge werknemers in een stelsel van deeltijds leren en deeltijds werken, komen in aanmerking voor een doelgroepvermindering wanneer ze het statuut van leerling hebben en aan de sociale zekerheid zijn onderworpen. De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitair bedrag van de doelgroepvermindering tijdens de periode van deeltijds leren en deeltijds werken en de periode van toekenning.

Artikel 8

In het huidige stelsel kunnen werkgevers enkel beroep doen op een doelgroepvermindering voor jonge werknemers indien ze voldoen aan de startbaanverplichting. In haar evaluatie van de startbaanovereenkomsten van 19 november 2014 merkt de Nationale Arbeidsraad op dat de controle op de startbaanverplichting onvoldoende gebeurt en zelfs is gestopt met de overdracht van het doelgroepenbeleid naar de gewesten.

Die startbaanverplichting als voorwaarde voor de doelgroepvermindering voor jonge werknemers wordt geschrapt.

De startbaanverplichting waarbij werkgevers verplicht worden om een bepaald percentage 'startbaners' (-26-jarigen) in dienst te hebben is trouwens een federale bevoegdheid gebleven.

Artikel 9

Het artikel 353bis van de Programmawet vormt de wettelijke basis voor de doelgroepverminderingen voor werknemers getroffen door herstructurering en wordt opgeheven.

Artikel 10 en 11

Met de uitvoering van artikel 76, derde lid, van het decreet van 19 december 2014 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 wordt de regularisatie en/of uitdoving van de gesubsidieerde contractuelen gerealiseerd.

De zogenaamde contingentgesco's bij lokale besturen werden vanaf 1 april 2015 geregulariseerd. Voor de beslissingen over de projectgesco's zijn de gesprekken met de betrokken beleidsdomeinen lopende.

Artikelen 353bis/9, eerste lid, 1°, en 353bis/10, van de Programmawet vormen de wettelijke basis voor de toekenning van de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid. Na het uitvoeren van die regularisatie hebben deze artikelen niet langer een bestaansrecht.

Artikel 12

Het artikel 12 voorziet voorzien in een nieuwe decretale onderbouw voor de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP). Thans wordt deze tegemoetkoming aan personen met een arbeidshandicap integraal beheerd door de VDAB, op grond van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 (artikel 5) en het uitvoeringsbesluit van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap. Per 1 juli 2016 zal het beheer van de VOP worden toevertrouwd aan het Departement Werk en Sociale Economie en zal de rol van de VDAB zich toespitsen op de attestering van de personen met een arbeidshandicap en ook de evaluatie van het eventuele rendementsverlies. Er zullen diverse nieuwe procedurele aanpassingen worden doorgevoerd met het oog op efficiëntiewinsten. Gelet op voormelde transitie, en met het oog op de congruentie van de wetgeving (de tegemoetkoming aan personen met een arbeidshandicap maakt intrinsiek deel uit van mijn doelgroepenbeleid) wordt daarom in de opname van een rechtsgrond voor een vernieuwde VOP in het voorliggende decreet voorzien.

Artikel 13

Het artikel 13 voorziet in een technische correctie aan het artikel 2, 10°, van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 alwaar verkeerdelijk werd verwezen naar zinsnede 3, 3°, in de plaats van 3, 2°.

Artikel 14

Aan het artikel 2 van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 wordt een punt 12° toegevoegd dat personen met een arbeidshandicap nader definieert. Deze definitie is vereist met het oog op de attestering van de personen met een arbeidshandicap in het kader van de VOP. Het tweede lid van het artikel 2 van het VDAB-decreet wordt opgeheven.

Artikel 15

In artikel 5, 5°, van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 wordt de scope 'doelgroepwerknemers' verruimd tot 'de personen met een arbeidshandicap', verwijzend naar de voormelde taken van de VDAB in het licht van de VOP (zie artikel 12). De uitvoering van dit artikel is onder meer opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap

Artikel 16

In artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 wordt een paragraaf 4ter toegevoegd die de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie machtigt om controlerend op te treden op het vlak van de bevoegdheden die vanuit de RVA overkomen in het kader van de zesde staatshervorming. Het gaat hierbij om de activering van de werkloosheidsuitkeringen, de toekenning van premies aan werklozen die een beroepsopleiding hebben gevolgd of het werk hervatten, en de overstappremie.

Deze maatregelen werden in artikel 25 van het ontwerp ook opgenomen onder de punten 45° tot en met 48°. We verwijzen naar de toelichting bij dit artikel 25 voor meer details over de concrete maatregelen.

Artikel 17

Dit artikel regelt de controlebevoegdheid van de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie op het vlak van de vrijstelling van de betalingen van de werkgeversbijdragen voor de koopvaardij-, de zeesleepvaart en de baggersector, alsook werknemersbijdragen voor de sector van de koopvaardij.

Die maatregel werd ook opgenomen in het artikel 25 van het ontwerp onder het punt 49°.

Artikel 18

In de bijzondere wet betreffende de Zesde Staatshervorming van 6 januari 2014 wordt bij het doelgroepenbeleid de "toelagen voor tijdelijke tewerkstelling door het OCMW" vermeld. Dit zijn de toelagen die een OCMW ontvangt wanneer het gebruikmaakt van bepaalde tewerkstellingsmaatregelen voor gerechtigden op maatschappelijke integratie of financieel maatschappelijke hulp.

De toelagen worden geregeld in de artikelen 36 tot en met 39 van de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie, respectievelijk de artikelen 5, §4 tot en met §4ter, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's.

In dit artikel voegen we in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's een artikel 20bis toe zodat de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie controlebevoegdheid heeft op de toelagen die verschuldigd zijn aan het OCMW wanneer zij personen in kader van artikel 57quater, artikel 60, §7, of het artikel 61 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra tewerkstellen. Die bevoegdheid is met de zesde staatshervorming overgedragen aan de gewesten.

Deze maatregel werd opgenomen in het artikel 25 van het ontwerp onder het punt 50°.

Artikel 19

Artikel 19 bepaalt dat in de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid een artikel 47bis wordt ingevoegd, dat stelt dat het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 33 van deze wet en de uitvoeringsbesluiten conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt uitgevoerd.

Die bepaling maakt de sociaalrechtelijke inspecteurs bevoegd om toezicht uit te oefenen op de naleving van de modaliteiten en de voorwaarden van de vrijstelling van werkgeversbijdragen voor de OCMW's die een arbeidsovereenkomst hebben afgesloten in toepassing van artikel 60, §7, van de voormelde OCMW-wet. Die bepaling omvat eveneens het toezicht en de controle over de besteding van de bijkomende middelen die voortvloeien uit deze vrijstelling overeenkomstig het uitvoeringsbesluit van 2 april 1998.

Deze maatregel werd ook opgenomen in het artikel 25 van het ontwerp onder het punt 51°.

Artikel 20

Met de zesde staatshervorming is de financiering van startbaanovereenkomsten in het kader van de globale projecten (het artikel 43 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid) naar de gewesten overgedragen, met uitzondering van de globale projecten met tewerkstelling binnen federale instellingen. Dit artikel 20 van het decreet regelt de toezicht- en controlebevoegdheid.

Deze maatregel werd ook opgenomen in het artikel 25 van het ontwerp onder het punt 52°.

Artikel 21 en 22

Wat betreft het doelgroepenbeleid werden in de bijzondere wet betreffende de Zesde Staatshervorming van 6 januari 2014 een aantal financiële incentives voor de OCMW's opgenomen, zoals de invoeginterim en de toelagen bepaald in de artikelen 9, en 36 tot 39, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Het gaat om de tussenkomst in de kosten verbonden aan de inschakeling van de rechthebbende in het beroepsleven, de toelage wanneer het OCMW optreedt in de hoedanigheid van werkgever in het geval van artikel 60, §7, of artikel 61 van voormelde OCMW-wet.

Het toezicht op de tewerkstelling van leefloners en gelijkgestelden in kader van artikel 60, §7, artikel 61, en de tewerkstelling van vreemdelingen in kader van artikel 57quater, werden al opgenomen in het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

De controle en toezichtsbevoegdheid op het vlak van de financiële tussenkomst voor invoeginterim en de toelagen worden eveneens opgenomen in het Sociaalrechtelijk Inspectiedecreet van 30 april 2004 (artikel 25, punten 53 en 54).

Artikel 23 en 24

Aan de Programmawet (I) van 24 december 2002 wordt een bijkomende onderafdeling inzake het toezicht toegevoegd. Die onderafdeling maakt de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie bevoegd om op te treden inzake de vermindering van de werkgeversbijdragen die met de zesde staatshervorming zijn overgekomen. Het gaat hierbij om de volgende onderafdelingen van de programmawet van 24 december 2002:

- onderafdeling 1. Algemene bepalingen;
- onderafdeling 2. Oudere werknemers;
- onderafdeling 3. Langdurige werkzoekenden;
- onderafdeling 5. Jonge werknemers;
- onderafdeling 5bis. Mentoren;
- onderafdeling 7. Herstructureringen;
- onderafdeling 10. Gesubsidieerde contractuelen;
- onderafdeling 11. Huispersoneel;
- onderafdeling 12. Onthaalouders;
- onderafdeling 13. Kunstenaars;
- onderafdeling 14. Werknemers tewerkgesteld met toepassing van artikel 60, §7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De federale overheid blijft bevoegd voor de vermindering voor eerste aanwervingen (onderafdeling 4), de collectieve arbeidsduurvermindering (onderafdeling 6), tijdelijke crisisaanpassingen van de arbeidsduur (onderafdeling 8), en de forfaitaire bijdrageverminderingen voor vaste werknemers in de horeca (onderafdeling 9).

Artikel 25 van het ontwerp neemt deze bevoegdheden ook op in het Vlaams Inspectiedecreet van 30 april 2004 (punt 55°).

Artikel 25

Het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht ('Vlaams Inspectiedecreet') legt het regelgevend kader vast voor de inspectiebevoegdheden van de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie.

Het voorliggende ontwerp van decreet voegt aan het Vlaams Inspectiedecreet nieuwe onderscheiden bevoegdheden toe die in kader van het doelgroepenbeleid met de zesde staatshervorming werden overgedragen; het betreft:

- de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die een beroepsopleiding hebben gevolgd, bepaald in artikel 7, §1, derde lid, i), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Concreet gaat het om volgende bepalingen uit het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering:
 - artikel 36ter – opleidingsuitkering;
 - artikel 36quater – instapstage – stage-uitkering;
 - artikel 36quinquies – geen cumul tussen opleidingsuitkering en instapstage;
 - artikel 36sexies – vestigingsuitkering;
 - artikel 131 – premie beroepsopleiding;
 - artikel 131octies – toeslag voor beroepsopleiding;
- de activering van de uitkeringen toegekend door de werkloosheidsverzekering in geval van werkhervatting, met het behoud van een uitkering die door de werkgever in mindering wordt gebracht van het loon, bepaald in artikel 7, §1, derde lid, m), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Onder deze bepaling worden de werkuitkering via Activa, de integratie-uitkering via het doorstromingsprogramma en de herinschakelingsuitkering via SINE vormgegeven;
- de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die het werk hervatten, bepaald in artikel 7, §1, derde lid, p), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Concreet gaat het om volgende bepalingen uit het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering:
 - artikel 129bis – werkhervattingstoelage;
 - artikel 129ter – werkhervattingstoelage;
 - artikel 129quater – werkhervattingstoelage;
 - artikel 131septies – mobiliteitstoelage;
 - artikel 131septies/1 – kinderopvangtoelage;
 - artikel 131septies/2 – kinderopvangtoelage;
- de toekenning van de overstappremie, bepaald in artikel 7, §1, derde lid, zc), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Deze premie wordt verder geconcretiseerd in artikel 131nonies van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Deze maatregelen worden opgenomen onder de punten 45° tot en met 48°.

Voor de bespreking van de overige punten verwijzen we naar de respectieve toelichting bij de betreffende artikelen (supra).

Artikel 26

De afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie wordt via dit artikel bevoegd voor de controle en het toezicht op de jongerenbonus in de non-profitsector. Dit is een banenplan dat in uitvoering van het generatiepact werd ingevoerd voor laaggeschoolde jongeren in de private en openbare socialprofitsector.

Via het artikel 25 van het ontwerp wordt deze bevoegdheden ook in het Vlaams Inspectiedecreet opgenomen (zie punt 56°).

Artikel 27

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om overgangsmaatregelen vast te stellen die gericht zijn op de opheffing van het Activaplan.

Concreet gaat het om de regeling vastgesteld bij vier koninklijke besluiten: (1) het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurige werkzoekenden; (2) het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan; (3) het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan; en (4) het koninklijk besluit van 29 maart 2006 tot uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ter bevordering van de tewerkstelling van laaggeschoolde of erg laaggeschoolde jongeren.

De KB's van 2002 hebben betrekking op de tegemoetkomingen aan OCMW's voor de tewerkstelling van leefloners en gerechtigden op financiële hulp in kader van Activa. De overige twee KB's bepalen de voorwaarden voor de toekenning van de werkuitkeringen, bepaald in artikel 27, 11°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Artikel 28

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om het doorstromingsprogramma op te heffen, meer bepaald de regeling die is vastgesteld bij de in het artikel genoemde koninklijke besluiten.

De koninklijke besluiten van 11 juli 2002 en 14 november 2002 bepalen de voorwaarden voor de financiële tegemoetkoming voor de tewerkstelling van leefloners of gerechtigden op financiële hulp in kader van het doorstromingsprogramma. Het koninklijk besluit van 9 juni 1997 tot uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de doorstromingsprogramma's bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van een integratie-uitkering (bepaald in artikel 78ter van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering).

Artikel 29

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de bepalingen rond de tussenkomsten van OCMW's bij invoeginterim op te heffen.

Deze bevoegdheid werd met de zesde staatshervorming overgedragen naar de gewesten. In Vlaanderen wordt hier momenteel geen gebruik van gemaakt.

Artikel 30

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om op een coherente wijze overgangsmaatregelen te bepalen op het vlak van de doelgroepverminderingen voor de jonge en oudere werknemers (artikelen 4 en 7) en de doelgroepverminderingen, vermeld in de artikelen 2, 3, 5, 6, 8 tot en met 11.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de beperking van de toekenning met het oog op een opheffing van de maatregelen. Zij zal daartoe de instroom van begunstigden kunnen stopzetten of geleidelijk afbouwen in afwachting van de definitieve opheffing.

Met de uitvoering van dit decreet zullen een aantal maatregelen die in kader van de zesde staatshervorming werden overgedragen op termijn opgeheven worden. Concreet gaat het om de doelgroepverminderingen voor de langdurige werkzoekenden (artikelen 5 en 6), de vermindering van de werkgeversbijdragen voor werknemers getroffen door herstructurerings (artikel 9). Met de regularisatie en/of uitdoving van gesubsidieerde contractuelen zal deze specifieke doelgroepvermindering niet langer een bestaansreden hebben (artikel 11). De tewerkstelling van leefloners via het artikel 60, §7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn zal conform het regeerakkoord gekanteld worden in een systeem van tijdelijke werkervaring, de wijze waarop dit zal gebeuren is onderdeel van onderhandeling (artikel 11).

Artikel 31

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van ieder artikel.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. Artikel 11 van het decreet van 17 maart 1998 houdende diverse beleidsbepalingen, vervangen bij het decreet van 8 december 2000, en gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, wordt opgeheven.

Art. 3. Artikel 13 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 4. Artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 339. Volgens de voorwaarden die ze nader bepaalt, kan de Vlaamse Regering een doelgroepvermindering toekennen aan werkgevers die oudere werknemers tewerkstellen.

De tewerkstelling van de oudere werknemer voldoet minimaal aan de volgende voorwaarden:

1° de oudere werknemer behoort tot de categorie 1 van werknemers, vermeld in artikel 330;

2° de oudere werknemer heeft op de laatste dag van het kwartaal minimaal de leeftijd van 55 jaar bereikt;

3° het refertekwartaalloon van de oudere werknemer is lager dan de door de Vlaamse Regering bepaalde loongrens.

De Vlaamse Regering kan het forfaitaire bedrag en de periode van de toekenning van de doelgroepvermindering vaststellen, rekening houdend met:

1° de leeftijd van de oudere zittende werknemer;

2° de leeftijd van de oudere niet-werkende werkzoekende die na de inwerkingtreding van dit decreet wordt aangeworven.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder oudere zittende werknemer en oudere niet-werkende werkzoekende als vermeld in het derde lid, moet worden verstaan.”.

Art. 5. Artikel 340 en 341 van de Programmawet (I) van 24 december 2002 worden opgeheven.

Art. 6. Artikel 341 bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 8 april 2003, wordt opgeheven.

Art. 7. In artikel 346 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 23 december 2005 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden paragraaf 2 en 3 vervangen door wat volgt:

“§2. Volgens de voorwaarden die ze nader bepaalt, kan de Vlaamse Regering een doelgroepvermindering toekennen aan de werkgevers, vermeld in artikel 335.

De tewerkstelling van jonge werknemers voldoet minimaal aan de volgende voorwaarden:

1° het refertekwartaalloon van de jonge werknemer is lager dan de door de Vlaamse Regering bepaalde loongrens;

2° op de dag van zijn indienstneming is de jonge werknemer laaggeschoold of middengeschoold en heeft hij de leeftijd van 25 jaar niet bereikt.

In het tweede lid, 2°, wordt verstaan onder:

1° laaggeschoold: de jonge werknemer heeft geen diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift;

2° middengeschoold: de jonge werknemer heeft hoogstens een diploma van secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift.

De Vlaamse Regering kan specifieke studiebewijzen of attesten gelijkstellen met de diploma's of getuigschriften voorwaarden, vermeld in het derde lid, 1° en 2° .

Om van het voordeel te genieten dient de jongere werknemer te beschikken over een elektronisch dossier zoals bepaald in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”.

De VDAB beheert de scholingsgegevens van de jonge werknemer in dit elektronisch dossier.

De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitaire bedrag en de periode van toekenning van de doelgroepvermindering.

§3. De werkgevers, vermeld in artikel 335 van deze wet genieten van een doelgroepvermindering bij de tewerkstelling van leerlingen als vermeld in artikel 1 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de doelgroepvermindering en de periode van toekenning.”.

Art. 8. Artikel 347 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, wordt opgeheven.

Art. 9. Artikel 353bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wetten van 19 juni 2009 en 4 juli 2011, wordt opgeheven.

Art. 10. In artikelen 353 bis/9, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 april 2014, wordt het eerste lid opgeheven.

Art. 11. Artikel 353 bis/10 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 12. Artikel 353 bis/14 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 april 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Toezicht en handhaving

Art. 13. In artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, het laatst gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt een paragraaf 4ter ingevoegd, die luidt als volgt:

“§4ter. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, i), m), p), en zc), van deze besluitwet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, verlopen conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 14. Artikel 12ter van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, opgeheven door de wet van 6 juni 2010, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 12ter. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 3, §1, derde lid, van deze besluitwet en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden, wat betreft de vrijstelling van de betalingen van de werkgeversbijdragen, uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 15. In de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, wordt een artikel 20bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 20bis. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 5, §4 tot en met §4ter van deze wet en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 16. Aan artikel 46 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, vervangen bij de wet van 6 juni 2010, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 43 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 17. In de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt een artikel 195/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 195/1. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 194 en 195 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 18. In de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, het laatst gewijzigd bij de wet van 15 mei 2014, wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 31/1. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 9, en 36 tot en met 39 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 19. Aan titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, van de programmawet (I) van 24 december 2002, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt een onderafdeling 15 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 15. Toezicht”.

Art. 20. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt in onderafdeling 15, toegevoegd bij artikel 18, een artikel 353bis/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 353bis/15. Het toezicht en de controle op de uitvoering van titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 1 tot en met 3, onderafdeling 5, 5bis, 7 en 10 tot en met 14, en de uitvoeringsbesluiten ervan, worden uitgevoerd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 21. Aan artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 april 2015, worden een punt 45° tot en met 54° toegevoegd, die luiden als volgt:

“45° de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die een beroepsopleiding hebben gevolgd, vermeld in artikel 7, § 1, derde lid, i), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

46° de activering van de uitkeringen toegekend door de werkloosheidsverzekering in geval van werkhervatting, met het behoud van een uitkering die door de werkgever in mindering wordt gebracht van het loon, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, m), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

47° de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die het werk hervatten, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, p), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

48° de toekenning van de overstappremie, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, zc), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

49° de vrijstellingen van de betaling van de werkgeversbijdrage, vermeld in artikel 3, §1, derde lid, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de kooplieden ter koopvaardij, die door de Vlaamse Regering wordt toegekend aan ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector, de zeesleepvaartsector en de baggersector;

50° de startbaanovereenkomsten in het kader van globale projecten, vermeld in artikel 43 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid;

51° de financiële tegemoetkoming voor invoeginterim, vermeld in artikel 194 en 195 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen;

52° de toelagen, vermeld in artikel 36 tot en met 39 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, en in artikel 5, §4 tot en met §4ter, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

53° de doelgroepverminderingen, vermeld in titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 1 tot en met 3, onderafdeling 5, 5bis, 7 en 10 tot en met 15, van de programmawet (I) van 24 december 2002;

54° de jongerenbonus non-profit, bepaald in artikelen 79 tot en met 86 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact.”.

Art. 22. Aan artikel 85 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikelen 79 tot en met 86 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van voormelde bepalingen, worden uitgevoerd, conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.”.

Art. 23. Betwistingen over de tegemoetkomingen die voortvloeien uit dit decreet, behoren tot de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank.

Art. 24. De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verjaren na drie jaar vanaf de dag van de opeisbaarheid van de bedoelde schuldvorderingen.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid, wordt de verjaringstermijn verlengd tot zeven jaar als de schuldvorderingen het gevolg zijn van ambtshalve regularisaties na de vaststelling, bij de werkgever, van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangiften.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Art. 25. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van het Activaplan.

Onder het Activaplan wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

1° -het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurige werkzoekenden;

2° -het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan;

3° -het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan;

4° -het koninklijk besluit van 29 maart 2006 tot uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ter bevordering van de tewerkstelling van laaggeschoolde of erg laag geschoolde jongeren.

Art. 26. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om het doorstromingsprogramma op te heffen.

Onder doorstromingsprogramma wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

1° -het koninklijk besluit van 9 juni 1997 tot uitvoering van art. 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de doorstromingsprogramma's;

2° -het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt tewerkgesteld in een doorstromingsprogramma;

3° -het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt tewerkgesteld in een doorstromingsprogramma.

Art. 27. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van de invoeginterim.

Onder de invoeginterim wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

1° -het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het kader van de invoeginterim;

2° -het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp in het kader van de invoeginterim.

Art. 28. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 4 en 7, op een coherente manier te laten verlopen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden nader voor de geleidelijke beperking van de toekenning van de maatregelen, vermeld in artikelen 5, 6, 8 tot en met 12, met het oog op de opheffing ervan.

Art. 29. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

De heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Werk,
Economie, Innovatie en Sport
Martelaarsplein 7

1000 Brussel

contactpersoon
Niels Morsink
nmorsink@serv.be

ons kenmerk
SERV_Raad_20150810_Doelgroepenbeleid_AV

Brussel
10 augustus 2015

Advies bij voorontwerp van decreet houdende het Vlaams doelgroepenbeleid

Mijnheer de minister,

De SERV heeft uw adviesvraag met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid goed ontvangen. De SERV heeft het overleg in deze materie opgeschort tot eind augustus. In september wordt het overleg heropgestart. Desgevallend zal er in de loop van september alsnog een gemeenschappelijk advies worden overgemaakt. De SERV-raad vraagt dat de Vlaamse regering hiermee rekening houdt. De SERV beschouwt de uitvoeringsbesluiten betreffende het doelgroepenbeleid van strategisch belang en vraagt aan de Vlaamse Regering deze als basisuitvoeringsbesluiten te beschouwen opdat de SERV overeenkomstig Art. 4, §2, 2° van het decreet tot regeling van strategische adviesraden verplicht om advies dient te worden gevraagd.

In bijlage vindt u het gemeenschappelijk standpunt van de vakbonden, het gemeenschappelijk standpunt van de werkgevers (met uitzondering van verso), het standpunt van Verso.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

Banenpact

Akkoord Vlaamse sociale partners 21 oktober 2015

Met dit banenpact beogen de Vlaamse sociale partners een aantal contouren van het Vlaamse doelgroepenbeleid na de 6de staatshervorming vast te leggen. Dit doelgroepenbeleid bevat naast de doelgroepenkortingen een aantal kwalitatieve maatregelen. Alle maatregelen in het voorgestelde doelgroepenbeleid hebben tot doel de groepen die het moeilijker hebben op de arbeidsmarkt te ondersteunen door het toekennen van aanwervingssteun of door het aanbieden van werkervaring. Tevens wordt ingegaan op de toekomst van een aantal tewerkstellingsprogramma's voor deze groepen.

Enerzijds dringt zich een vereenvoudiging op van deze programma's, maar anderzijds beseffen de Vlaamse sociale partners dat er verder moet gewerkt worden op het thema van de zwaksten op de arbeidsmarkt wil men ook deze groepen een uitzicht op een toekomst bieden.

De Vlaamse sociale partners wensen tevens aandacht voor de langdurig werklozen tussen 25 en 55 jaar. Ze vragen dat een financiële aanwervingsincentive ook deze groep ondersteunt.

Tot slot engageren de Vlaamse sociale partners zich om een vormings- en opleidingspact af te sluiten over levensbrede en loopbaangeoriënteerde vorming en opleiding.

1 Doelgroepenbeleid

1.1 Doelgroepenkorting

- Het principeakkoord over de doelgroepenkortingen werd door de Vlaamse sociale partners gesloten op 21 januari 2015.
- Het probleem dat zich stelt in bepaalde sectoren waardoor de doelgroepenkorting voor jongeren slechts heel beperkt zou kunnen toegepast worden omwille van de gehanteerde definitie van het loonbegrip, moet opgelost worden. Daartoe moet de loongrens voldoende hoog zijn.
- De Vlaamse sociale partners herhalen hun vraag dat de huidige middelen zoals ze vandaag ingezet worden voor loonkostenverlaging, zowel de huidige bestaande Vlaamse middelen evenals alle middelen voor RSZ-kortingen die overkomen in het kader van de zesde staatshervorming, vanaf 2017 te verhogen met de 125 mio euro extra middelen van het competitiviteitspact, moeten besteed worden aan de doelgroepenkorting.
- De Vlaamse sociale partners benadrukken het belang van een eenvoudig en transparant systeem van doelgroepenkorting.
- De doelgroepenkorting voor jongeren wordt toegekend aan laag- en middengeschoolde jongeren die aan de criteria (loon, leeftijd, opleiding) voldoen. Voor de laaggeschoolde jongeren wordt een bijkomende korting voorzien.

- De Vlaamse sociale partners ondersteunen de keuze van de regering in het ontwerpdecreet doelgroepenkorting om de doelgroepenkorting voor jongeren ook toe te kennen aan deze jongeren.¹
- De criteria voor toekenning van de doelgroepenkorting voor jongeren kunnen gelden als instapvoorwaarde. Indien de jongere voldoet aan het leeftijdscriterium, minder verdient dan de loongrens en laag- of middengeschoold is, opent hij/zij het recht op de doelgroepenkorting voor de volledige 3 jaar.
- De Vlaamse sociale partners wensen op korte termijn samen met de minister en zijn kabinet en de administratie de uitwerking van de doelgroepenkorting volledig op punt te stellen.
- De Vlaamse sociale partners vragen om de duurzaamheid van de tewerkstelling van oudere werknemers met een doelgroepenkorting te monitoren.

1.2 Kwalitatieve maatregelen

- De doelgroepenkorting is een belangrijke maatregel binnen een ruimer doelgroepenbeleid. Maar een doelgroepenkorting op zich is vaak onvoldoende om een probleem blijvend op te lossen. Er moet naast een doelgroepenkorting ook blijvend worden ingezet op het versterken van deze laag- en middengeschoolde jongeren, 55+ers en personen met een arbeidshandicap én op andere groepen zoals langdurig werkzoekenden, personen van allochtone afkomst, enz. zoals vandaag reeds gebeurt met het beleid dat is vastgelegd in eerdere werkgelegenheidsakkoorden. Het betreft o.m. werkplekieren, werkhervattingstoeslag, opleiding op de werkvloer, nieuw stelsel werkervaring (PWA, art. 60 en 61, ...), jobcoaching, taalondersteuning, IBO's...
- De Vlaamse sociale partners beklemtonen dat de maatregelen om werkzoekenden kwalitatief te versterken op de arbeidsmarkt alle kwetsbare groepen moeten bereiken. De stroomlijning en vereenvoudiging van het geheel aan maatregelen zorgen voor meer transparantie voor werkgevers en werkzoekenden. Bijzondere aandacht voor de allerzwaksten op de arbeidsmarkt is geboden. Dit is een punt dat verdere uitwerking behoeft.
- De Vlaamse sociale partners vragen dat de middelen voorzien voor de kwalitatieve ondersteuning volledig en resultaatgericht ingezet worden zodat maximale resultaten geboekt worden met de beschikbare middelen.
- Inzake de werkhervattingstoeslag sluiten de Vlaamse sociale partners zich aan bij het voorstel uit de conceptnota van de Vlaamse regering om de toeslag te behouden en te bekijken op welke manier de efficiëntie en effectiviteit ervan kunnen verhoogd worden. De Vlaamse sociale partners zullen concrete voorstellen terzake formuleren.

¹ Memorie van Toelichting bij het ontwerp van decreet houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid p. 5 : "Tijdens de periode van deeltijds leren en werken geniet de werkgever een doelgroepvermindering voor de leerling, zonder dat die periode als leerling in rekening wordt genomen. Dit betekent dat bij een aanwerving na de periode van leren en werken bij eenzelfde werkgever die werkgever nog steeds beroep kan doen op de doelgroepvermindering voor jonge werknemers."

1.2.1 Tijdelijke werkervaring

- Het doel van een systeem van tijdelijke werkervaring is langdurig werkzoekenden met een grote, maar overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam en maximaal te laten doorstromen naar het NEC (normaal economisch circuit). Door het aanbieden onder begeleiding van competentieversterkende ervaring op de werkvloer wordt de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner en zal de stap naar een job in het reguliere arbeidscircuit sneller kunnen worden gezet. De Vlaamse sociale partners onderstrepen het belang van het bereiken van een duurzaam effect.
- Via het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid gaven de Vlaamse sociale partners en de Vlaamse regering op het vlak van loopbaangerichte activering onder meer prioriteit aan werkervaringstrajecten voor langdurig werkzoekenden. Dit Loopbaanakkoord stelt *“In geval van kwalificatieachterstand is het belangrijk om, naast opleiding, ook in te zetten op instrumenten die leren op de werkvloer of werkervaring als aanloop en overgang naar een job mogelijk maken. Deze werkervaring dient te worden opgedaan in een realistisch statuut binnen de context van een loopbaan en heeft een duurzame inschakeling als einddoel.”* Voor de Vlaamse sociale partners is het (opnieuw) opdoen van werkervaring als methodiek nog altijd een belangrijke schakel in de transitie van werkloosheid naar werk.
- Het is belangrijk om de finaliteit en de doelgroep van het systeem van tijdelijke werkervaring duidelijk te positioneren t.a.v. andere opleidings- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen binnen het beleidsdomein Werk alsook t.a.v. de maatregelen uit het beleidsdomein Sociale Economie (Maatwerk, LDE (lokale diensteneconomie)), zodat overlap én leemten vermeden worden.

1.2.1.1 De doelgroep

- Het gaat om personen die nog niet klaar zijn voor een job in het NEC, maar leer- en groeipotentieel hebben om door te stromen naar een job in het NEC. Het systeem is met prioriteit gericht op langdurig werkzoekenden.
- Werkzoekenden die een te grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben om op korte termijn via een werkervaringstraject toegeleid te kunnen worden tot het NEC, moeten toegeleid worden naar meer aangepaste maatregelen.

1.2.1.2 Het werkervaringstraject

- De Vlaamse sociale partners willen inzetten op een volwaardig werkervaringstraject met begeleiding en opleiding, aangepast aan de noden van de individuele deelnemer. Het verhogen van de arbeidsmarktkansen gebeurt m.a.w. zoveel mogelijk ‘op maat’. Het uitgangspunt is: wat is nodig om de individuele afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen? Het antwoord kan het volgen van een beroepstechnische opleiding zijn, maar ook algemene competentieversterking, begeleiding bij het wegwerken van bijkomende drempels, werkervaring in een reële werksituatie of in een gesimuleerde arbeidsomgeving, begeleiding in het zoeken naar werk, enz.
- De instroom van de werkzoekenden gebeurt na screening door de VDAB. De VDAB leidt langdurig werkzoekenden (cfr. definitie van de VDAB) met een grote maar overbrugbare

afstand tot de arbeidsmarkt toe op basis van een kwalitatieve indicering en met een performant screeningsinstrument.

- De begeleiding wordt door middel van een tender toegewezen aan tenderpartners die verantwoordelijk zijn voor het voortraject, het vinden van een werkplek, de begeleiding bij het werkervaringstraject en de nazorg.
- Om maatwerk te realiseren, wordt er voorzien in een werkervaring voor langdurig werkzoekenden die, naargelang de afstand tot de arbeidsmarkt, uit verschillende modules kan bestaan: voortraject, IBO, tijdelijke werkervaring, nazorg. De modules kunnen (binnen bepaalde grenzen) variëren in duur en worden ingezet volgens noodzaak in trajecten op maat.
- In het voortraject wordt een persoonlijk ontwikkelingsplan opgesteld en een jobdoelwit bepaald. Het voortraject is een oriënterende fase. Een beroepsverkenkende stage kan worden ingezet. Dit voortraject duurt minimum een maand en maximum zes maanden.
- Tijdens het voortraject wordt er naar een werkplek op maat gezocht, indien mogelijk gaat de werkzoekende in een IBO aan de slag. De IBO kan zich bij alle werkgevers in het NEC bevinden. Indien een IBO niet mogelijk is, kan werkervaring worden voorzien via andere vormen van werkplekieren, zoals in een gesimuleerde arbeidsomgeving bij een daartoe erkende leerwerkplaats. De werkervaring in een gesimuleerde werkomgeving kan, indien gewenst of noodzakelijk, worden gevolgd door een IBO.
- In de module werkervaring staat het werken op de werkvloer centraal. Deze werkervaringsmodule omvat een kwalitatieve en competentieversterkende leerwerkervaring op één of meerdere werkplekken. Deze module wordt begeleid door een werkervaringsbegeleider. Werkervaring beoogt meer dan enkel het verwerven van technische of beroepsspecifieke competenties. Er is ook aandacht voor algemene competenties m.a.w. voor het versterken van de deelnemer om zo de kans op snelle en duurzame doorstroom te vergroten.
- In de nazorg is er een intensieve begeleiding om de werkervaring maximaal te valoriseren. De nazorgmodule moet bijdragen aan een warme overdracht naar een job in het NEC.
- Het werkervaringstraject duurt maximum één jaar, indien nodig verlengbaar tot 18 maanden. Er moet gestreefd worden naar snelle en duurzame doorstroom naar het NEC.
- Hoe beter en sneller het systeem van werkervaring leidt tot duurzame doorstroom van de langdurig werkzoekenden naar het NEC, hoe meer personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt beroep kunnen doen op deze maatregel.
- Het systeem van werkervaringstrajecten zoals in dit akkoord voorgesteld, zal leiden tot 'trek in de schouw'. In de mate dat de werkzoekenden via het systeem doorstromen naar het NEC, zullen andere werkzoekenden hun plaats innemen in de trajecten. Bedoeling is dat dit systeem een aantal werkzoekenden toeleidt tot het NEC dat een veelvoud is van het aantal beschikbare werkervaringsplaatsen.

1.2.1.3 Statuut tijdens het traject

- Het is belangrijk om voor de deelnemers aan een werkervaringstraject te voorzien in groeiende incentives, naargelang de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner wordt, waarbij het eindpunt een werknemersstatuut in een job in het NEC is.
- Tijdens de IBO wordt de werkloosheidsvergoeding, zoals vandaag het geval is, verhoogd met een oplopende productiviteitspremie. De hoogte van de premie is afhankelijk van de uitkering en het loon dat men zal verdienen nadat de werkzoekende in dienst is genomen. Het percentage stijgt doorheen de opleiding met 5% per maand.
- Met de federale overheid moeten afspraken gemaakt worden om, rekening houdend met de evaluaties, de degressiviteit van de werkloosheidsvergoeding tijdens de duurtijd van het werkervaringstraject tegen te gaan.

1.2.1.4 Ondersteuning van de werkgever tijdens het werkervaringstraject

- De contouren en eindverantwoordelijkheid van het werkervaringstraject moeten duidelijk zijn voor alle betrokken partijen (werkgever, deelnemer, externe partner, VDAB).
- Er is ondersteuning van de werkgever tijdens het werkervaringstraject. De werkgever die werkervaringsplaatsen ter beschikking stelt, wordt hierbij inhoudelijk gecoacht, begeleid en omkaderd. Ook elke werkgever die een langdurig werkzoekende aanwerft, heeft recht op deze ondersteuning.

1.2.1.5 Toepassingsgebied

- Werkervaring vindt plaats in bedrijven en organisaties (dus zowel bij werkgevers uit de private sector, als de publieke sector en non-profitsector).

1.2.1.6 Rol van de VDAB en de tenderpartners

- De wijze waarop de VDAB zijn regierol vervult, is cruciaal voor het welslagen van het werkervaringssysteem.
- De VDAB staat in voor de attestering en validering. Dit betekent dat de VDAB formeel bevestigt dat een persoon voldoet aan de formele voorwaarden voor werkervaring en dat werkervaring bovendien een gepaste stap is in zijn of haar traject. De VDAB staat in voor de toeleiding.
- De VDAB schrijft een tender uit voor de begeleiding tijdens het werkervaringstraject, het vinden van een werkplek alsook de nazorg. Een externe partner zal de begeleiding en de nazorg, gericht op tewerkstelling in het NEC via competentieversterking door middel van werkplekieren, op maat van het individu, uitwerken in samenspraak met de VDAB.
- Het systeem van tijdelijke werkervaring richt zich tot een vrij complexe groep van werkzoekenden. Dit vraagt om specifieke omkadering waarbij de klemtoon niet enkel ligt op technische expertise maar ook en vooral op het omgaan met deze groep van werkzoekenden. Het betreft meer specifiek knowhow en ervaring inzake

competentieversterking, begeleiding, coaching en inschakeling (o.a. sollicitatietraining) van langdurig werkzoekenden / werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

1.2.1.7 Monitoring

- Het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring moet, zowel inhoudelijk als budgettair onderwerp zijn van een jaarlijkse, adequate monitoring en evaluatie. Het is belangrijk na te gaan hoeveel en hoe snel deelnemers die een werkervaringstraject succesvol doorlopen effectief aan de slag gaan in het NEC. Ook het bereik van kansengroepen is een belangrijk aandachtspunt. Er wordt jaarlijks over de effecten van het beleid gerapporteerd op het VESOC-overleg en indien nodig wordt de maatregel bijgestuurd. Aangezien de regie van het systeem bij de VDAB ligt, zullen de Vlaamse sociale partners de ontwikkelingen en het groepspad ook van nabij volgen binnen de VDAB.

1.2.2 Ondersteuning van de werkgevers bij aanwerving van langdurig werklozen tussen 25 en 55 jaar

- De Vlaamse sociale partners vragen dat het budget aan activamiddelen dat overkomt naar de regio's ingezet wordt voor een aanwervingsstimulus t.a.v. werkgevers die langdurig werklozen in de leeftijdscategorie 25-55 jaar aanwerven.
- Deze aanwervingssteun gebeurt omwille van de eenvoud en transparantie bij voorkeur via een RSZ-korting of premie. De sociale partners vragen betrokken te worden bij de uitrol van deze stimulus.
- De Vlaamse sociale partners benadrukken dat de VDAB de nodige, gerichte inspanningen moet leveren om de langdurig werklozen op een gepaste manier toe te leiden tot werk.

1.2.3 Artikel 60 § 7 en artikel 61

- Bij gebrek aan een volwaardig alternatief vragen de sociale partners het behoud van het huidig statuut van wie tewerkgesteld is via art. 60 § 7 en art. 61.
- Het volgen van een werkervaringstraject vanuit leefloon heeft een dubbele finaliteit, nl. enerzijds duurzame doorstroom naar het NEC en anderzijds het opbouwen van het recht op een werkloosheidsuitkering via tewerkstelling. Het opbouwen van sociale zekerheidsrechten is een noodzakelijke voorwaarde opdat het OCMW door de federale overheid betoelaagd wordt voor de tewerkstelling.
- De Vlaamse sociale partners dringen erop aan dat de werking van art 60 § 7 en art 61 geoptimaliseerd wordt, rekening houdend met de aanbevelingen van VVSG terzake, oa:
 - samenwerking tussen VDAB en OCMW qua begeleiding en toeleiding naar de arbeidsmarkt;
 - grotere nadruk op de activerende en kwalitatief versterkende component;
 - afstemming met het Vlaamse W²-kader;
 - voldoende flexibiliteit in de duurtijd van de trajecten.
- Voor de kleine steden en gemeenten wordt de regie best bij de VDAB gelegd, in nauw overleg met de OCMW's.

1.2.4 Inkanteling PWA

- In het akkoord tussen de Vlaamse sociale partners over de 6de staatshervorming (2012)² staat: *“De sociale partners willen het PWA-stelsel laten uitdoven op voorwaarde dat de beoogde doelgroep opgevangen wordt binnen het bestaande en te ontwikkelen Vlaamse kader (W² (werk-welzijnstrajecten), LDE, Maatwerk, ...). Tot dan is het aangewezen het huidige federale stelsel in Vlaanderen verder te zetten. De sociale partners vinden het belangrijk dat de arbeidsmarktmogelijkheden van de doelgroep voor zover als mogelijk worden versterkt en dat de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt maximaal wordt nagestreefd.”*
- In het regeerakkoord wordt gesteld : *“De huidige PWA-werknemers worden – waar mogelijk – geheroriënteerd naar bestaande instrumenten of naar het nieuwe werkervaringsprogramma, de anderen kunnen in het stelsel blijven tot vertrek of pensionering.”*
- Het PWA-systeem dooft uit, er kunnen geen inschrijvingen meer gebeuren van zodra het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring in werking treedt. In overeenstemming met artikel 6, §1, IX, 11° in de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen *“zet de federale overheid de bestaande betaling van de werkloosheidsuitkeringen van de werknemers tewerkgesteld in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap voort.”*
- De lopende contracten en individuele verbintenissen blijven gevaloriseerd tot bij de uitdoving, d.w.z. dat personen die heden in het PWA-systeem werken, hierin aan de slag kunnen blijven tot de pensioenleeftijd.
- Het is belangrijk dat de doelgroep van het PWA stelsel opgevangen wordt binnen het bestaande en te ontwikkelen Vlaamse kader. De arbeidsmarktmogelijkheden van deze doelgroep moeten zo ver als mogelijk versterkt worden en de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt moet maximaal nagestreefd worden. De resultaten van de VIONA-studie kunnen hierbij inspirerend zijn³.

1.2.5 Project-GESCO's

- De Vlaamse sociale partners vragen om de geregulariseerde middelen van de project-GESCO's in het domein Werk maximaal aan te wenden in projecten die gericht zijn op de kwalitatieve begeleiding en opleiding van de langdurig en laaggeschoolde werklozen en dit in samenwerking met de betrokken partijen.

1.2.6 Loopbaanondersteuning

- Het onderdeel tijdelijke werkervaring vormt een belangrijk onderdeel van het kwalitatieve luik. Daarnaast wordt er verder gebouwd op het VESOC-akkoord loopbaanbeleid en de prioriteitennota voor de nieuwe legislatuur 2014-2019 van de Vlaamse sociale partners om werkenden in hun loopbaan te versterken. Dit houdt concreet een bundeling en actieve promotie van bestaande maatregelen in onder de vorm van een loopbaan-

² SERV-akkoord op hoofdlijnen over de uitvoering van de 6de Staatshervorming in Vlaanderen, 27/06/2012, met update 21/11/2012.

³ IDEA-consult : Het PWA-stelsel in kaart gebracht, 30 juni 2015.

ondersteuningspakket. Deze maatregelen hebben betrekking op het oriënteren of het coachen van mensen tijdens hun loopbaan.

- Het Loopbaanondersteuningspakket (LOP) moet in beeld brengen op welke maatregelen mensen beroep kunnen doen om hun loopbaan te ondersteunen, oriënteren en versterken.
- Het Loopbaanondersteuningspakket (LOP) wordt verankerd in Mijn Loopbaan van de VDAB. De VDAB doet intake en voert actief promotie bij werkgevers en werknemers.
- Concreet gaat het om het versterken van de loopbaanbegeleidingscheques en job- en taalcoaching.
- Via toekomstige Vlaamse werkgelegenheidsakkoorden kan het loopbaanondersteuningspakket verder worden uitgediept.
- Alle werkenden kunnen gebruik maken van de LOP-maatregelen, maar jobcoaching is met name gericht op wie extra drempels ervaart om aan de slag te gaan of aan de slag te blijven. Job- en taalcoaching wordt onder andere uitgebreid ingezet om langdurig werkzoekenden of personen die het Nederlands niet goed machtig zijn te begeleiden nadat ze aan de slag zijn gegaan. Dit verhoogt hun kansen om duurzaam aan het werk te blijven.

2 Vorming en opleiding

- De sociale partners engageren zich om uiterlijk in de loop van het voorjaar 2016 een vormings- en opleidingspact af te sluiten over levensbrede en loopbaangeoriënteerde vorming en opleiding voor alle werkenden.
- Vlaanderen heeft na de staatshervorming de bevoegdheid over diverse vormings- en opleidingsinstrumenten. De sociale partners onderlijnen het belang van vorming en opleiding voor alle werkenden: voor de individuele werknemer (persoonlijke ontwikkeling en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt), voor het bedrijf en de sector (voldoende goed opgeleide werknemers), en voor de bedrijfsvoering en het sociaal overleg in de onderneming (opleiding voor ondernemers en bedrijfsleiders, syndicale vorming) en voor de arbeidsmarkt in het algemeen.
- Dit is het vertrekpunt voor de Vlaamse sociale partners om in een opleidings- en vormingspact afspraken te maken om de vraaggerichte instrumenten voor de werkenden rond opleiding en vorming te stroomlijnen en op elkaar af te stemmen. Het betreft o.m. de maatregelen betaald educatief verlof, verlof sociale promotie, de aanmoedigingspremies voor opleidingskrediet en de opleidingscheques.
- De sociale partners herbevestigen ook de algemene principes voor het opleidings- en vormingsbeleid opgenomen in het akkoord van 2012⁴ op hoofdlijnen over de staatshervorming.
- Bedoeling is om vorming en opleiding kwalitatiever en effectiever te maken, en dus een meer kwalitatieve outcome na te streven. Specifieke aandachtspunten zijn het verbeteren van de opleidingsparticipatie van laaggeschoolden, het verbeteren van de verschillende

⁴ SERV-Akkoord op hoofdlijnen over de uitvoering van de 6de staatshervorming in Vlaanderen, 27.06.2012, met update 21.11.2012.

bestaande types van opleiding binnen het huidige BEV, het optimaliseren van de kwaliteit van de opleiding, het optimaliseren en verminderen van de administratieve belasting en de lange voorfinanciering van de loonkosten voor de werkgevers die dient te worden aangepakt.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 58.102/1
van 2 oktober 2015

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende het Vlaamse
doelgroepenbeleid’

Op 21 augustus 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 2 oktober 2015, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 23 september 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wendy DEPESTER, auditeur en Jonas RIEMSLAGH, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 oktober 2015.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Zoals in het opschrift ervan wordt aangegeven, strekt het voorontwerp van decreet ertoe vorm te geven aan het Vlaamse doelgroepenbeleid. Volgens de memorie van toelichting wordt daarbij hoofdzakelijk gestreefd naar een rationalisatie van de bestaande doelgroepverminderingen en andere in het verleden genomen maatregelen op dat vlak.

2.2. Bij de artikelen 4 en 7 van het ontwerp worden nieuwe bepalingen ingevoerd betreffende de doelgroepverminderingen voor jonge en oudere werknemers.

De bestaande regelingen betreffende het zogenaamde “werkervaringsprogramma” (artikelen 2 en 3 van het ontwerp), de doelgroepvermindering voor langdurige werkzoekenden (artikelen 5 en 6), de doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen in het kader van een herstructurering (artikel 9), de doelgroepvermindering voor de zogenaamde “gesubsidieerde contractuelen” (artikelen 10 en 11) en de doelgroepvermindering voor werknemers die tewerkgesteld zijn met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 ‘betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’ (artikel 12), worden opgeheven.

Bij de artikelen 13 tot 20 en 22 van het ontwerp wordt aan verschillende aan de gewesten overgedragen regelingen een bepaling toegevoegd, waarbij het toezicht en de controle op de uitvoering van die regelingen worden uitgevoerd overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’. Eveneens met dat doel wordt artikel 2 van het decreet van 30 april 2004, waarin het toepassingsgebied van dat decreet wordt geregeld, gewijzigd (artikel 21).

Artikel 23 van het ontwerp bepaalt dat de arbeidsrechtbank bevoegd is voor de betwistingen over de tegemoetkomingen die voortvloeien uit het ontworpen decreet. Artikel 24 regelt de verjaring van rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van het ontworpen decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van het “Activaplan” (artikel 25 van het ontwerp), om het ‘doorstromingsprogramma’ op te heffen (artikel 26), en om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van de “invoeginterim” (artikel 27).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Artikel 28 van het ontwerp verleent aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om overgangsmaatregelen te nemen met betrekking tot de gewijzigde of opgeheven bepalingen bedoeld in de artikelen 4 tot 12 van het ontworpen decreet.

Artikel 29, ten slotte, machtigt de Vlaamse Regering om voor iedere bepaling van het decreet de datum van inwerkingtreding te bepalen.

BEVOEGDHEID

3.1. Het ontworpen decreet vindt zijn bevoegdheidsrechtelijke grondslag hoofdzakelijk in artikel 6, § 1, IX, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, op grond waarvan de gewesten bevoegd zijn voor “het doelgroepenbeleid”. Voor sommige bepalingen van het ontwerp is de bevoegdheidsrechtelijke grondslag evenwel te vinden in andere bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dat is met name het geval voor de artikelen 2, 3, 16 en 21 (ontworpen artikel 2, § 1, eerste lid, 50°, van het decreet van 30 april 2004) van het ontwerp, die hun grondslag vinden in artikel 6, § 1, IX, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, en voor de artikelen 13 en 21 (ontworpen artikel 2, § 1, eerste lid, 48°, van het decreet van 30 april 2004) van het ontwerp, die hun grondslag vinden in artikel 6, § 1, IX, 9°, van dezelfde bijzondere wet.

3.2. In het ontworpen artikel 7, §4ter, van de besluitwet van 28 december 1944 ‘betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders’ (artikel 13 van het ontwerp) wordt onder meer bepaald dat het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, i), van dezelfde besluitwet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’.

Artikel 7, § 1, derde lid, i) van de besluitwet van 28 december 1944 bepaalt thans dat de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, onder de voorwaarden die de Koning bepaalt, tot taak heeft om, met behulp van de te dien einde opgerichte of nog op te richten organismen, aan de onvrijwillige werklozen en aan hun gezin de uitbetaling van de hun verschuldigde uitkeringen te verzekeren. Die bepaling omschrijft bijgevolg de taken van de voornoemde Rijksdienst en vormt meer bepaald de rechtsbasis voor het vaststellen van de werkloosheidsreglementering. Zoals die bepaling thans luidt, dient zij bevoegdheidsrechtelijk te worden gekwalificeerd als een bepaling die in beginsel behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. Dit neemt niet weg dat op grond van de erin opgenomen (ruime) machtiging aan de Koning in het verleden regelingen tot stand zijn gebracht die ingevolge de Zesde Staatshervorming thans behoren tot de bevoegdheid van de gewesten.² Rekening houdend daarmee, kan het ontworpen artikel 7, § 4ter, van de besluitwet van 28 december 1944 bevoegdheidsrechtelijk worden aanvaard, mits de draagwijdte ervan uitdrukkelijk wordt beperkt tot die aangelegenheden waarvoor het Vlaamse Gewest thans bevoegd is. Het verdient niettemin sterk aanbeveling om voor die aangelegenheden in een meer geëigende decretale rechtsbasis te voorzien, die dan in de plaats dient te komen van die welke thans is opgenomen in voornoemd artikel 7, § 1, derde lid, i) van de besluitwet van 28 december 1944.

² Zie artikel 6, § 1, IX, 5° en 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

3.3. In het ontworpen artikel 12ter van de besluitwet van 7 februari 1945 ‘betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij’ (artikel 14 van het ontwerp) wordt bepaald dat het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 3, § 1, derde lid, van dezelfde wet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’, “wat betreft de vrijstelling van betalingen van de *werkgeversbijdragen*”.

In dat verband moet worden opgemerkt dat uit artikel 6, § 1, IX, 7°, a), vierde lid, eerste streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 volgt dat de gewesten, wat de sector van de koopvaardij betreft, ook bevoegd zijn voor de verminderingen van de *werknemersbijdragen* voor de sociale zekerheid. In het ontworpen artikel 12ter van de besluitwet van 7 februari 1945 wordt met dit gegeven geen rekening gehouden.

3.4.1. In het ontworpen artikel 46, tweede lid, van de wet van 24 december 1999 ‘ter bevordering van de werkgelegenheid’ (artikel 16 van het ontwerp) wordt bepaald dat het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 43 van dezelfde wet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’. De draagwijdte van die bepaling dient uitdrukkelijk te worden beperkt tot de aangelegenheden waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is, namelijk “de startbaanovereenkomsten in het kader van globale projecten, met uitzondering van de globale projecten met tewerkstelling binnen federale instellingen”.³

3.4.2. Die opmerking geldt ook voor het ontworpen artikel 2, § 1, eerste lid, 50°, van het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’ (artikel 21 van het ontwerp).

3.5. Artikel 23 van het ontwerp bepaalt dat betwistingen over de tegemoetkomingen die voortvloeien uit dit decreet tot de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank behoren.

Voor zover deze bevoegdheidstoewijzing niet reeds voortvloeit uit de bestaande regelgeving, en het derhalve nog nodig is om deze bevoegdheid uitdrukkelijk toe te wijzen aan de arbeidsrechtbanken, dient te worden opgemerkt dat het bepalen van de bevoegdheid van de rechtscollages in beginsel behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever. De gemeenschappen en de gewesten kunnen dit terrein slechts betreden mits zij een beroep kunnen doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Daartoe is vereist dat een dergelijke regeling noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest, dat de aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd is zich tot een gedifferentieerde regeling leent, en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.⁴ Het verdient in voorkomend geval dan ook aanbeveling om de verantwoording inzake de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op te nemen in de memorie van toelichting.

³ Zie in dat verband: *Parl.St.*, Senaat, 2012-13, 2232/1, 124.

⁴ Zie o.m. GwH 14 mei 2003, nr. 58/2003, B.5.3; GwH 1 oktober 2003, nr. 126/2003, B.5.3; GwH 26 november 2003, nr. 154/2003, B.5.2; GwH 17 december 2003, nr. 171/2003, B.3.3; GwH 29 juli 2010, nr. 91/2010, B.3.3.

VORMVEREISTEN

4. De vraag rijst of de ontworpen bepalingen staatssteun betreffen in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU), waarvoor overeenkomstig artikel 108, lid 3 VWEU een voorafgaandelijke aanmeldingsplicht bij de Europese Commissie geldt.

Algemeen wordt aangenomen dat een vermindering van sociale zekerheidsbijdragen beschouwd moet worden als een economisch voordeel dat met staatsmiddelen wordt bekostigd.⁵ Ook wordt in beginsel aanvaard dat deze het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden.⁶

Bevraagd omtrent de mogelijke kwalificatie als staatssteun en de aanmelding van de ontworpen maatregelen bij de Europese Commissie heeft de gemachtigde verklaard dat “de gesprekken nog lopende zijn” en dat “voor de uitvoering van het decreet wordt gewacht op de beslissing van de Europese Commissie”.

Aangezien de ontworpen doelgroepverminderingen mogelijk zullen worden gekwalificeerd als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU, en gelet op de sanctie ingeval van een onterechte niet-aanmelding, namelijk dat de steun per se nietig is (zelfs indien ze verenigbaar verklaard zou kunnen worden als ze correct werd aangemeld), verdient het aanbeveling om het ontwerp, wat de doelgroepverminderingen betreft, aan te melden met toepassing van artikel 108, lid 3 VWEU (of minstens om afdoende zekerheid te verkrijgen omtrent de niet-kwalificatie als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. Artikel 3 van het ontwerp strekt ertoe artikel 13 van het decreet van 17 maart 1998 ‘houdende diverse beleidsbepalingen’ op te heffen. Artikel 13 van het decreet van 17 maart 1998 bepaalt dat “[h]et Samenwerkingsakkoord van 4 maart 1997 tussen de Federale Staat en de Gewesten betreffende doorstromingsprogramma’s [...] volkomen uitwerking [zal] hebben wat het Vlaamse Gewest betreft”, en dit met ingang van 4 maart 1997.

Aangezien artikel 13 van het decreet van 17 maart 1998 in werking is getreden en volkomen uitwerking heeft gehad, dient vooreerst te worden opgemerkt dat de opheffing ervan in beginsel geen rechtsgevolgen heeft. Weliswaar kan artikel 3 in het ontwerp worden behouden, teneinde een overbodig geworden bepaling uit de rechtsorde te laten verdwijnen, maar de uitdrukkelijke opheffing van artikel 13 van het decreet van 17 maart 1998 zal in geen geval de beoogde opzegging van het samenwerkingsakkoord tot gevolg hebben.

⁵ Doorgaans wordt niet betwist dat aan deze voorwaarden van het begrip staatssteun is voldaan. Zie o.m.: HvJ 17 juni 1999, C-75/97, *België/Commissie*, nr. 23.

⁶ J. DE BEYS, “Politique belge de l’emploi et contrôle des aides d’Etat”, *Soc.Kron.* 2006, alf. 6, 309. Zie ook inzake fiscale zaken: R. GREAVES, “Autonomous regions, taxation and EC state-aid rules”, *ELRev.* 2009, afl. 5, 779-793.

Vraag is echter ook of het samenwerkingsakkoord van 4 maart 1997 door het Vlaamse Gewest eenzijdig kan worden opgezegd. De gemachtigde heeft dienaangaande verklaard dat door de bevoegdheidsoverdracht op het vlak van de doorstromingsprogramma's bij de Zesde Staatshervorming,⁷ het samenwerkingsakkoord van 4 maart 1997 zonder voorwerp is geworden. Met die vaststelling kan worden ingestemd. De federale Staat is op dat vlak niet meer bevoegd, en aangezien de verbintenissen van de federale Staat in het samenwerkingsakkoord van substantiële aard moeten worden geacht, moet worden aangenomen dat het samenwerkingsakkoord door de bevoegdheidsoverdracht zinledig is geworden. Gelet hierop kan worden aanvaard dat het samenwerkingsakkoord eenzijdig wordt opgezegd door het Vlaamse Gewest.⁸ Daartoe dient dan wel door de Vlaamse Regering, die het samenwerkingsakkoord heeft gesloten namens het Vlaamse Gewest, een formele opzegging te worden gedaan aan de twee andere bij het samenwerkingsakkoord betrokken gewesten. Aangezien de federale Staat op dat vlak niet meer bevoegd is, dient geen opzegging te worden gedaan aan die partij bij het samenwerkingsakkoord.

Artikel 4

6.1. In het ontworpen artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002 wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om, met betrekking tot de toekenning van een doelgroepvermindering, de loongrens, het forfaitaire bedrag en de periode van de toekenning te bepalen. Die machtiging betreft essentiële aspecten van de regeling en dient bijgevolg in het licht van de beginselen die de verhouding regelen tussen de wetgevende en de uitvoerende macht nader te worden afgebakend.

6.2. Die opmerking geldt ook voor het ontworpen artikel 346, §§ 2 en 3, van dezelfde wet (artikel 7 van het ontwerp).

Artikel 5

7. Artikel 5 van het ontwerp dient uit wetgevingstechnisch oogpunt te worden geredigeerd als volgt:

“De artikelen 340 en 341 van dezelfde wet worden opgeheven.”

⁷ In de memorie van toelichting bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’ worden “doorstromingsprogramma's” vermeld als maatregelen inzake de activering van werkloosheidsuitkeringen, zoals bedoeld in het door deze bijzondere wet ingevoegde artikel 6, § 1, IX, 7°, b), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (*Parl.St.* Senaat, 2012-13, 2232/1, 123, voetnoot 1).

⁸ Zie ook: Y. PEETERS, “De uitvoering, wijziging en beëindiging van samenwerkingsakkoorden als bindende, intrafederale verdragen”, *Tijdschrift voor Wetgeving* 2015, afl. 3, 217-220.

Artikel 7

8. Het verdient aanbeveling om in het ontworpen artikel 346, § 2, eerste lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002 de woorden “voor jonge werknemers” in te voegen tussen de woorden “doelgroepvermindering” en “toekennen”.

9. In het ontworpen artikel 346, § 3, tweede lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002 dient het woord “bedrag”, naar het voorbeeld van de ontworpen paragraaf 2, laatste lid, van dat artikel, te worden vervangen door de woorden “forfaitaire bedrag”.

Artikel 10

10. In artikel 10 van het ontwerp schrijve men “artikel 353*bis*/9” (niet: “artikelen 353*bis*/9, eerste lid,”)

Artikel 13

11. In de inleidende zin van artikel 13 van het ontwerp dient de datum van 25 april 2014 te worden vervangen door die van 23 april 2015.

12.1. In het ontworpen artikel 7, § 4*ter*, van de besluitwet van 28 december 1944 schrijve men “het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht” (niet: “het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004”).

12.2. Die opmerking geldt ook voor de artikelen 14 tot en met 18, 20 en 22 van het ontwerp.

Artikel 20

13. In de inleidende zin van artikel 20 van het ontwerp dienen de woorden “artikel 18” te worden vervangen door de woorden “artikel 19”.

Artikel 21

14. In het ontworpen artikel 2, § 1, eerste lid, 52°, van het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’ wordt verwezen naar “de toelagen, vermeld in artikel 36 tot en met 39 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie [...]”. Gelet op de bij artikel 18 van het ontwerp ontworpen bepaling dient tevens te worden verwezen naar artikel 9 van die wet.

Artikel 23

15.1. Onverminderd hetgeen hiervoor is opgemerkt met betrekking tot de bevoegdheid voor het aannemen van artikel 23 van het ontwerp (opmerking 3.5), moet worden vastgesteld dat het weinig zinvol is om met betrekking tot de bevoegdheidstoewijzing aan de arbeidsrechtbanken een autonome bepaling op te nemen in het ontworpen decreet, aangezien dat laatste hoofdzakelijk uit wijzigende bepalingen bestaat. Er dient integendeel ofwel telkens een specifieke bepaling in die zin te worden opgenomen in de verschillende betrokken regelingen die met het ontwerp worden gewijzigd, ofwel een algemene bepaling te worden opgenomen in het Gerechtelijk Wetboek.⁹

15.2. Met uitzondering van laatstgenoemde suggestie, geldt die opmerking *mutatis mutandis* ook voor artikel 24 van het ontwerp.

Artikelen 25 en 27

16. Het is in de artikelen 25 en 27 van het ontwerp niet duidelijk wat in de aan de Vlaamse Regering verleende machtiging dient te worden verstaan onder “een regeling vast te stellen *die gericht is* op de opheffing van (...)”. Zoals de machtiging thans is geformuleerd is ze te vaag en bijgevolg te ruim. Indien het de bedoeling is dat de Vlaamse Regering een overgangsregeling vaststelt in verband met de beoogde opheffing, dient dit uitdrukkelijk te worden bepaald. In elk geval dient de machtiging nader te worden afgebakend.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

⁹ Wat dit laatste betreft kan bij wijze van voorbeeld worden verwezen naar de artikelen 44 tot 48 van het decreet van 10 juli 2008 ‘houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid’.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. Artikel 11 van het decreet van 17 maart 1998 houdende diverse beleidsbepalingen, vervangen bij het decreet van 8 december 2000, en gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, wordt opgeheven.

Art. 3. Artikel 13 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 4. Artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 339. Volgens de voorwaarden die ze nader bepaalt, kan de Vlaamse Regering een doelgroepvermindering toekennen aan werkgevers die oudere werknemers tewerkstellen.

De tewerkstelling van de oudere werknemer voldoet minimaal aan de volgende voorwaarden:

- 1° de oudere werknemer behoort tot de categorie 1 van werknemers, vermeld in artikel 330;
- 2° de oudere werknemer heeft op de laatste dag van het kwartaal minimaal de leeftijd van 55 jaar bereikt;
- 3° het refertekwartaalloon van de oudere werknemer is lager dan de door de Vlaamse Regering bepaalde loongrens.

De Vlaamse Regering kan het forfaitaire bedrag en de periode van de toekenning van de doelgroepvermindering vaststellen, rekening houdend met:

- 1° de leeftijd van de oudere zittende werknemer;
- 2° de leeftijd van de oudere niet-werkende werkzoekende die na de inwerking-treding van dit decreet wordt aangeworven.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder oudere zittende werknemer en oudere niet-werkende werkzoekende als vermeld in het derde lid, moet worden verstaan.”

Art. 5. De artikelen 340 en 341 van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 6. Artikel 341bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 8 april 2003, wordt opgeheven.

Art. 7. In artikel 346 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 23 december 2005 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden paragraaf 2 en 3 vervangen door wat volgt:

“§2. Volgens de voorwaarden die ze nader bepaalt, kan de Vlaamse Regering een doelgroepvermindering voor jonge werknemers toekennen aan de werkgevers, vermeld in artikel 335.

De tewerkstelling van jonge werknemers voldoet minimaal aan de volgende voorwaarden:

- 1° het refertekwartaalloon van de jonge werknemer is lager dan de door de Vlaamse Regering bepaalde loongrens. De Vlaamse Regering bepaalt het tijdstip waarop de loongrens van toepassing is;
- 2° op de dag van zijn indienstneming is de jonge werknemer laaggeschoold of middengeschoold en op de laatste dag van het kwartaal heeft hij de leeftijd van 25 jaar niet bereikt;
- 3° de jonge werknemer is niet meer leerplichtig en hij behaalt binnen het kwartaal na zijn aanwerving geen diploma of graad die valt buiten het toepassingsgebied van bovenvermeld punt 2°.

In het tweede lid, 2°, wordt verstaan onder:

- 1° laaggeschoold: de jonge werknemer heeft geen diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift;
- 2° middengeschoold: de jonge werknemer heeft hoogstens een diploma van secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift.

De Vlaamse Regering kan specifieke studiebewijzen of attesten gelijkstellen met de diploma's of getuigschriften, vermeld in het derde lid, 1° en 2°.

Om van het voordeel te genieten dient de jongere werknemer te beschikken over een elektronisch dossier zoals bepaald in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”.

De VDAB beheert de scholingsgegevens van de jonge werknemer in dit elektronisch dossier.

De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitaire bedrag en de periode van toekenning van de doelgroepvermindering.

§3. De werkgevers, vermeld in artikel 335 van deze wet, genieten van een doelgroepvermindering bij de tewerkstelling van leerlingen als vermeld in artikel 1bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitaire bedrag van de doelgroepvermindering en de periode van toekenning.”.

Art. 8. Artikel 347 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, wordt opgeheven.

Art. 9. Artikel 353bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wetten van 19 juni 2009 en 4 juli 2011, wordt opgeheven.

Art. 10. In artikel 353bis/9, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 april 2014, wordt het eerste lid, 1°, opgeheven.

Art. 11. Artikel 353bis/10 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 april 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Vlaamse ondersteuningspremie

Art. 12. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een stelsel in te richten dat voorziet in de tegemoetkoming aan een werkgever die een persoon met een arbeidshandicap aanwerft of heeft aangeworven, of aan een zelfstandige met een arbeidshandicap, ter compensatie van de kosten van de inschakeling in het beroepsleven, van de kosten van ondersteuning en van verminderde productiviteit.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning, de procedure voor de aanvraag, en het bedrag van de tegemoetkoming.

Art. 13. In artikel 2, 10°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, 23 november 2012, 12 juli 2013 en 24 april 2015, wordt de zinsnede "3, 3°" vervangen door de zinsnede "3, 2°".

Art. 14. In artikel 2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 november 2008, 23 november 2012, 12 juli 2013 en 24 april 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"12° persoon met een arbeidshandicap: een persoon met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure aan de hand waarvan de VDAB bepaalt of een persoon al dan niet een arbeidshandicap heeft.";

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 15. In artikel 5, §1, 5°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, 19 december 2008, 23 november 2012, 12 juli 2013 en 24 april 2015, wordt het woord "doelgroepwerknemers" telkens vervangen door de woorden "personen met een arbeidshandicap en doelgroepwerknemers".

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Art. 16. In artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, het laatst gewijzigd bij de wet van 23 april 2015, wordt een paragraaf 4ter ingevoegd, die luidt als volgt:

"§4ter. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, i), m), p), en zc), van deze besluitwet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, verlopen conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaal-rechtelijk toezicht."

Art. 17. Artikel 12ter van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, opgeheven door de wet van 6 juni 2010, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"Art. 12ter. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 3, §1, derde lid, van deze besluitwet en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden, wat betreft de vrijstelling van de betalingen van de werkgeversbijdragen en de verminderingen van de werknemersbijdragen voor de sector van de koopvaardij, uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 18. In de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, wordt een artikel 20bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 20bis. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 5, §4 tot en met §4ter, van deze wet en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2014 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 19. In de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid, het laatst gewijzigd bij de wet van 24 april 2014, wordt een artikel 47bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 47bis. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 33 van deze wet en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 20. Aan artikel 46 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, vervangen bij de wet van 6 juni 2010, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 43 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, wat betreft de startbaanovereenkomsten in het kader van globale projecten, met uitzondering van de globale projecten met tewerkstelling binnen federale instellingen, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 21. In de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt een artikel 195/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 195/1. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 194 en 195 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 22. In de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, het laatst gewijzigd bij de wet van 15 mei 2014, wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 31/1. Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikel 9, en 36 tot en met 39, van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van de voormelde bepalingen, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht."

Art. 23. Aan titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, van de Programmawet (I) van 24 december 2002, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt een onderafdeling 15 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 15. Toezicht”.

Art. 24. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt in onderafdeling 15, toegevoegd bij artikel 19, een artikel 353bis/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 353bis/15. Het toezicht en de controle op de uitvoering van titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 1 tot en met 3, onderafdeling 5, 5bis, 7 en 10 tot en met 14, en de uitvoeringsbesluiten ervan, worden uitgevoerd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.”.

Art. 25. Aan artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 april 2015, worden een punt 45° tot en met 54° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “45° de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die een beroepsopleiding hebben gevolgd, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, i), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- 46° de activering van de uitkeringen toegekend door de werkloosheidsverzekering in geval van werkhervatting, met het behoud van een uitkering die door de werkgever in mindering wordt gebracht van het loon, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, m), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- 47° de toekenning van premies aan uitkeringsgerechtigde werklozen die het werk hervatten, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, p), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- 48° de toekenning van de overstappremie, vermeld in artikel 7, §1, derde lid, zc), van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- 49° de vrijstellingen van de betaling van de werkgeversbijdragen en de verminderingen van de werknemersbijdragen, voor wat betreft de sector van de koopvaardij, vermeld in artikel 3, §1, derde lid, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de kooplieden ter koopvaardij, die door de Vlaamse Regering wordt toegekend aan ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector, de zeesleepvaartsector en de baggersector;
- 50° de toelage verschuldigd bij tewerkstelling van leefloners, vermeld in artikel 5, §4 tot en met §4ter, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 51° de besteding van de middelen die vrijkomen uit de vrijstelling van werkgeversbijdragen, vermeld in artikel 33 van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid;
- 52° de startbaanovereenkomsten in het kader van globale projecten, met uitzondering van de globale projecten met tewerkstelling binnen federale instellingen, vermeld in artikel 43 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid;
- 53° de financiële tegemoetkoming voor invoeginterim, vermeld in artikel 194 en 195 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen;

- 54° de toelagen, vermeld in artikel 9, en 36 tot en met 39, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, en in artikel 5, §4 tot en met §4ter, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 55° de doelgroepverminderingen, vermeld in titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 1 tot en met 3, onderafdeling 5, 5bis, 7, en 10 tot en met 15, van de programmawet (I) van 24 december 2002;
- 56° de jongerenbonus non-profit, bepaald in artikelen 79 tot en met 86 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact.”.

Art. 26. Aan artikel 85 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het toezicht en de controle op de uitvoering van artikelen 79 tot en met 86 van deze wet, en de uitvoeringsbesluiten van voormelde bepalingen, worden uitgevoerd, conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.”.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 27. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van het Activaplan.

Onder het Activaplan wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

- 1° het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurige werkzoekenden;
- 2° het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan;
- 3° het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan;
- 4° het koninklijk besluit van 29 maart 2006 tot uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ter bevordering van de tewerkstelling van laaggeschoolde of erg laag geschoolde jongeren.

Art. 28. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om het doorstromingsprogramma op te heffen.

Onder doorstromingsprogramma wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

- 1° het koninklijk besluit van 9 juni 1997 tot uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de doorstromingsprogramma's;
- 2° het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt tewerkgesteld in een doorstromingsprogramma;
- 3° het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt tewerkgesteld in een doorstromingsprogramma.

Art. 29. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een regeling vast te stellen die gericht is op de opheffing van de invoeginterim.

Onder de invoeginterim wordt de regeling verstaan die is vastgesteld bij:

- 1° het koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het kader van de invoeginterim;
- 2° het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp in het kader van de invoeginterim.

Art. 30. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 4 en 7, op een coherente manier te laten verlopen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden nader voor de geleidelijke beperking van de toekenning van de maatregelen, vermeld in artikelen 5, 6, 8 tot en met 11, met het oog op de opheffing ervan.

Art. 31. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, 18 december 2015.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS